

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA VEŘEJNÉ EKONOMIKY

Činnost a hospodaření Státní pokladny Centra sdílených služeb, s.p.
Activities and Financial Management of the State Treasury of the Shared Services
Center, s.p.

Student:
Vedoucí diplomové práce:

Bc. Veronika Kovářiková
Ing. David Lenert, Ph.D., MBA

Ostrava 2020

Zadání diplomové práce

Student: **Bc. Veronika Kovářiková**
Studijní program: **N6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **6202T055 Veřejná ekonomika a správa**
Téma: **Činnost a hospodaření Státní pokladny Centra sdílených služeb, s. p.
Activities and Financial Management of the State Treasury of the Shared
Services Center, s .p.**
Jazyk vypracování: **čeština**

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
 2. Vymezení Státní pokladny Centra sdílených služeb, s. p.
 3. Analýza činnosti a hospodaření Státní pokladny Centra sdílených služeb, s. p.
 4. Zhodnocení, návrhy a doporučení
 5. Závěr
- Seznam použité literatury
Seznam zkratk
Prohlášení o využití výsledků diplomové práce
Seznam příloh
Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

- MAAYTOVÁ, A., F. UCHRAVA a kol. *Veřejné finance v teorii a praxi*. Praha: Grada Publishing, 2015. 206 s. ISBN 978-80-247-5561-8.
POSPÍŠIL, Richard a Pavel ŽUPAN. *Ekonomika veřejných rozpočtů*. Praha: Professional Publishing, 2019. 264 s. ISBN 978-80-88260-32-5.
STEJSKAL, J., H. KUVÍKOVÁ, B. MIKUŠOVÁ MERIČKOVÁ a V. LINHARTOVÁ. *Teorie a praxe veřejných služeb*. Praha: Wolters Kluwer, 2017. 280 s. ISBN 978-80-7552-726-4.
STIGLITZ, Joseph E. and Jay K. ROSENGARD. *Economics of the public sector*. 4th ed. New York: W. W. Norton & Company, 2015. 923 p. ISBN 978-0-393-93709-1.

Formální náležitosti a rozsah diplomové práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí diplomové práce: **Ing. David Lenert, Ph.D., MBA**

Datum zadání: 22.11.2019
Datum odevzdání: 24.04.2020

doc. Ing. Iveta Vrabková, Ph.D.
vedoucí katedry

doc. Ing. Lenka Kaučová, CSc.
proděkanka pro studium
na základě pověření k jednání č.j.
VSB/19/050319/9900 ze dne 24. 9. 2019

Prohlašuji, že jsem celou diplomovou práci, včetně všech příloh, vypracovala samostatně.

[Přílohy č. 1-2, dané mi k dispozici, jsem samostatně doplnila.]

V Ostravě dne 14.5.2020.....

Veronika Kovářová
.....
jméno a příjmení studenta

Obsah

1	Úvod.....	5
2	Vymezení Státní pokladny Centra sdílených služeb, s.p.	7
2.1	Veřejný sektor	7
2.2	Princip 3E.....	8
2.3	Státní pokladna.....	9
2.3.1	Definice státní pokladny	9
2.3.2	Funkce státní pokladny	10
2.3.3	Modely Státní pokladny.....	12
2.3.4	Vývoj Státní pokladny v ČR.....	15
2.4	Vznik Státní pokladny CSS.....	18
2.5	Centrum sdílených služeb	20
2.5.1	Centra sdílených služeb a outsourcing.....	21
2.5.2	Organizace Center sdílených služeb	22
2.5.3	Centra sdílených služeb v ČR.....	22
2.6	Datové centrum	23
2.6.1	Klasifikace datových center.....	24
2.6.2	Certifikace datových center	25
2.7	Kritická informační infrastruktura	25
2.8	Finanční analýza.....	26
2.8.1	Zdroje dat finanční analýzy	26
2.8.2	Metody finanční analýzy	28
2.8.3	Klasické ukazatele finanční analýzy	28
3	Analýza činnosti a hospodaření Státní pokladny Centra sdílených služeb, s.p.	33
3.1	Analýza činnosti Státní pokladny CSS	33
3.1.1	Datová centra Státní pokladny CSS.....	33
3.1.2	Hosting – cloudové služby Státní pokladny CSS	36
3.1.3	Další služby Státní pokladny CSS	38
3.1.4	Poskytované služby dle zákazníků	39
3.1.5	Zaměstnanci Státní pokladny CSS.....	40
3.2	Analýza hospodaření Státní pokladny CSS.....	41
3.2.1	Analýza klasických ukazatelů.....	41
3.2.2	Analýza rozdílových ukazatelů.....	51
3.2.3	Analýza poměrových ukazatelů.....	53
4	Zhodnocení, návrhy a doporučení	57
4.1	Zhodnocení činnosti a hospodaření Státní pokladny CSS	57

4.2	Návrhy a doporučení činností a hospodaření Státní pokladny CSS.....	59
5	Závěr	61
	Seznam použité literatury	62
	Seznam zkratek	66
	Prohlášení o využití výsledků diplomové práce	
	Seznam příloh	
	Přílohy	

1 Úvod

Veřejné finance a jejich řízení jsou předmětem neustálého vývoje. S rostoucím tlakem a kontrolou na využívání veřejných zdrojů a s rozvojem technologií se podmínky pro řízení veřejných financí neustále mění. S rostoucí centralizací veřejných financí vznikla potřeba technologického zabezpečení správy veřejných financí.

Tato diplomová práce je zaměřena na státní podnik založený Ministerstvem financí ČR Státní pokladna Centrum sdílených služeb. Jedná se o podnik vcelku mladý, jenž byl založen v roce 2015 oddělením od již existující Státní tiskárny cenin, s.p. Tímto došlo k oddělení agendy ICT v novém státním podniku, jež se specializuje na poskytování služeb datového centra a ICT služeb v centru sdílených služeb.

Předmětem této diplomové práce je zhodnotit činnost a hospodaření tohoto státního podniku. Prvním dílčím cílem práce je zhodnocení činnosti Státní pokladny CSS od jejího vzniku na základě analýzy rozsahu jejich služeb a aktivit v průběhu existence státního podniku. Druhým dílčím cílem je zhodnocení finanční situace státního podniku Státní pokladny CSS pomocí klasických ukazatelů měření finanční výkonnosti podniku za období 2015-2018. Na základě výsledků analýzy činnosti a finanční analýzy potom formulovat zhodnocení a následně návrhy a doporučení na zlepšení fungování podniku.

Pro dosažení uvedených cílů je zpracována analýza činnosti, na základě rešerše dostupných materiálů sestavených především samotným podnikem, Ministerstvem financí a Národním kontrolním úřadem, a dále je potom zpracována analýza finanční obsahující analýzu absolutních, poměrových a rozdílových ukazatelů. V teoretické části jsou definována teoretická východiska pro následnou praktickou část finanční analýzy. K sestavení finanční analýzy byly využity účetní výkazy a výroční zprávy Státní pokladny CSS.

Teoretická část práce se zabývá analýzou odborné literatury. V této části práce jsou definovány základní pojmy související s pozicí zkoumaného podniku v rámci veřejné správy a jeho charakteru tohoto podniku jako centra sdílených služeb. V teoretické části je také vymezena základní služba Státní pokladny CSS – datové centrum, za účelem následné analýzy činnosti tohoto státního podniku. Nakonec se kapitola věnuje teoretickým východiskům finanční analýzy.

Praktická část práce se věnuje analýze činnosti státního podniku, jenž byl založen za účelem poskytování bezpečných a spolehlivých ICT systémů států, a následuje analýza

financí. Úkolem finanční analýzy je komplexní posouzení finančního zdraví podniku a zhodnotit jeho vývoj v čase, případně odhadnout budoucí vývoj. Analýza financí je provedena prostřednictvím absolutních, rozdílových a poměrných ukazatelů. Finanční analýza je provedena pro období od roku 2015 do roku 2018 v celém svém rozsahu.

Poslední kapitola se zabývá zhodnocením výsledků analytické části a navržení řešení, které by vedly k lepším výsledkům tohoto státního podniku.

2 Vymezení Státní pokladny Centra sdílených služeb, s.p.

Tato kapitola je věnována teoretickému vymezení základních pojmů a souvislostí s ohledem na předmět této práce - Státní pokladnu Centrum sdílených služeb, s.p.

První blok je věnován veřejnému sektoru a vzniku a vymezení instituce státní pokladny v České republice. Na základě vývoje státní pokladny v České republice byly vytvořeny podmínky a potřeba pro vznik centra sdílených služeb.

Druhý blok této kapitoly je zaměřen na teoretická východiska vlastní samotné Státní pokladně Centra sdílených služeb. V této části jsou charakterizována centra sdílených služeb a jejich struktura a dále datová centra, jež jsou nedílnou součástí zkoumaného státního podniku.

Závěr této kapitoly je věnován samotné finanční analýze, jejíž praktická aplikace je následně součástí praktické části práce.

2.1 Veřejný sektor

Zaměření této práce je zasazeno do veřejného sektoru a jeho financování. Je tedy nezbytné definovat veřejný sektor. Veřejný sektor má celou řadu definic a podob v rámci odborné literatury, proto je možné jej vymezit celou řadou definic.

Publikace Veřejný sektor a veřejné finance (OCHRANA, PAVEL, VÍTEK a kol., 2010) definuje veřejný sektor:

- veřejný sektor je spravován veřejnou správou, jež je podsystémem státní správy a samosprávy,
- vyznačuje se 2 základními institucemi: státními a samosprávnými celky,
- existence veřejného vlastnictví, jež kopíruje základní instituce a jedná se o vlastnictví státní a samospráv,
- rozhodování je prováděno na základě veřejného zájmu,
- zdrojem financování veřejných aktivit je soustava veřejných rozpočtů (OCHRANA, PAVEL, VÍTEK a kol., 2010).

Dalším vymezením je veřejný sektor celá sféra společnosti ve veřejném vlastnictví, o níž je rozhodováno veřejnou volbou a podléhá veřejné kontrole. Smyslem

je zajištění a naplnění veřejného zájmu a správa věcí veřejných. Veřejný sektor je zpravidla zcela či částečně financován z veřejných prostředků (Hammerníková, Maatyová a kol., 2007; Maatyová, Ochrana, 2015).

Jiné vymezení je definováno metodikou ESA 95, jenž je vládní finanční statistika vytvořená Eurostatem. Tato metodika je statistickým systémem zachycujícím ekonomické aktivity vládního sektoru. Sektory národního hospodářství jsou touto metodikou rozděleny do vládních institucí a rozděleny do 5 sektorů národního hospodářství:

- sektor finančních institucí,
- sektor vládních institucí,
- sektor domácností,
- sektor neziskových institucí,
- sektor nefinančních podniků.

V rámci tohoto rozdělení potom Zákon o účetnictví č. 563/1991 Sb. vymezuje vybrané účetní jednotky, jež jsou zahrnuty do vládních institucí:

- organizační složky státu,
- státní fondy a Pozemkový fond České republiky,
- územní samosprávné celky a dobrovolné svazky obcí,
- regionální rady regionů soudržnosti,
- příspěvkové organizace,
- zdravotní pojišťovny.

2.2 Princip 3E

Výdaje státního rozpočtu zajišťují plnění veřejných zájmů, nelze je tedy hodnotit dle ziskovosti jako je tomu u běžných podniků. Pro zhodnocení výsledků veřejného sektoru se vychází ze základních principů finančního řízení a hospodaření v nevýdělečné sféře označováno jako princip 3 E (Economy, Efficiency a Effectivness).

Podstatu těchto pilířů nakládání se zdroji je možné definovat následovně (OTRUSINOVÁ, KUBÍČKOVÁ 2011):

- Economy (hospodárnost) jako co nejnížší vynaložení prostředků při dodržení odpovídající kvality (výkon v relaci s cenou). Jedná se o kritérium hodnocení na vstupu založeném na principu dělat věci levně;
- Effectiveness (účelnost) jako dosahování cílů, dosažení potřebných výstupů, vztah mezi cíli a výstupy založený na principu dělání správných věcí, tj. jen takových věcí, které měly být provedeny, kritérium účelovosti;
- Efficiency (efektivita) jako účinnost, efektivnost vyjadřující míru dosahovaných výsledků. Jde o kritérium hodnocení vztahu vstupu a výstupu založené na principu dělání věcí správnou cestou.

2.3 Státní pokladna

Státní pokladna měla během historie celou řadu významů a funkcí. Podobně je tomu do současnosti, kdy každý stát má státní pokladnu, ale jednotlivé podoby se mohou zcela lišit.

Nejzákladnější funkcí je zpravidla zajištění platební schopnosti státu. Státy shromažďují velký objem daní, z nichž jsou následně realizovány výdaje. S rostoucím zapojením státu do ekonomik, narůstal také objem veřejných financí. Evropské státy jako například Švédsko dosahovaly daňové kvóty až 50 %. V ČR se dlouhodobě pohybujeme kolem daňové kvóty 36 %. Jedná se o značný objem financí, jemuž je potřeba věnovat pozornost.

Toto pokladní plnění rozpočtu je obecně zajišťováno peněžními ústavy, většinou se jedná o centrální banky. Všechny tyto příjmy a výdaje rozpočtu státu jsou realizovány na jednom clearingovém účtu Státní pokladny. Právě Státní pokladna propojuje státní rozpočet a centrální banku.

2.3.1 Definice státní pokladny

Základním vymezením státní pokladny je v současnosti informačně-ekonomický systém. Prostřednictvím tohoto systému vlády sledují a řídí toky veřejných financí. Hlavní funkcí je zajištění platební funkce státu. Informační systém je pouze základem

Státní pokladny, dále je tvořen navzájem propojenými operacemi Státní pokladny, jejichž smyslem je kontrola všech operací s rozpočtovými prostředky s ohledem na efektivnost a transparentnost.

Základy ekonomie (Fuchs, Tuleja, 2003) nabízí základní definici státní pokladny: „*Státní pokladnu chápeme jako rozpočet, jenž zahrnuje veřejné peněžní prostředky, které jsou odděleně sledovány na příjmových a výdajových účtech. Je centralizovaným peněžním fondem, který představuje ústřední prvek systému veřejných financí, kterým prochází až polovina celkového HDP.*“ (Fuchs, Tuleja, 2003).

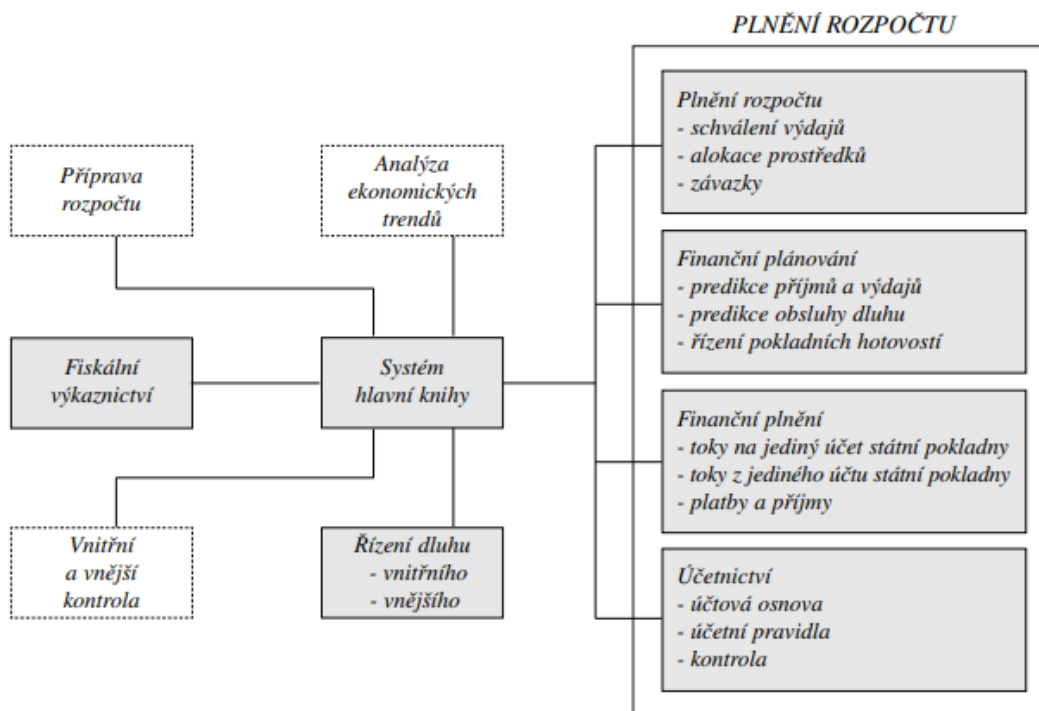
Světová banka definuje státní pokladnu jako: „*systém založený na integraci plnění rozpočtu, výkaznictví a platebního systému. Veškeré procesy probíhající v tomto systému jsou pak řízeny z jednoho centra. Jedním z předpokladů efektivního fungování takového systému je realizace konceptu jediného nebo též souhrnného účtu pro všechny transakce související s příjmy a výdaji centrální vlády.*“ (Žák, 2011).

2.3.2 Funkce státní pokladny

Jedním z úkolů vlády je efektivní realizace rozpočtu a řízení finančních zdrojů. Řízení finančních zdrojů zahrnuje různé aktivity: vytváření fiskální politiky a rozpočtu, následná realizace rozpočtu, řízení finančních operací, účetní pravidla a jejich kontrola, či audit finančního výkonu politiky vládních programů. Úkolem státní pokladny je zabezpečení těchto cílů.

V jednotlivých modelech (státech) se rozdělení pravomocí a organizační uspořádání pro tyto aktivity velmi liší. Státní pokladna může být zaměřena pouze na řízení pokladních operací a dluhu, nebo může mít státní pokladna ve svých kompetencích kontrolu realizace rozpočtu, či vládního účetnictví. Zpravidla je státní pokladna agenturou podřízenou ministerstvu financí. V případě, že se jedná o nezávislou agenturu, je nutná velmi úzká koordinace mezi státní pokladnou a ministerstvem financí, jelikož je nutné zajištění realizace rozpočtu založené na stanovených prioritách v rozpočtu (Pospíšil, Župan, 2019).

Graf č. 1: Hlavní funkce státní pokladny

Zdroj: Tommasi, D., Allen, R.: Řízení veřejných výdajů – Odborná příručka pro tranzitivní země.

Funkce státní pokladny lze definovat hlavními 10 body a dále potom rozčlenit na funkce klíčové a podpůrné:

Tabulka č. 1 Rozdělení funkcí státní pokladny

Klíčové funkce	Podpůrné funkce
centralizace příjmů	finanční plánování
řízení výdajů	platební styk
řízení státních aktiv	kontrola
řízení likvidity	účetnictví
řízení státního dluhu	výkaznictví

Zdroj: Tommasi, D., Allen, R.: Řízení veřejných výdajů – Odborná příručka pro tranzitivní země.

Vlastní zpracování

2.3.3 Modely Státní pokladny

Institut státní pokladny má mnoho podob v jednotlivých státech a neustále se vyvíjí s měnícími se požadavky států na jejich správu a hospodaření s veřejnými prostředky. V rámci historie prošel dlouhým vývojem.

Původní funkcí bylo pouze zajištění platební činnosti a správa zdrojů, postupně potom docházelo k přidávání dalších funkcí a úkolů. Štalmach (2008) rozlišuje 4 základní typy platform ve vývoji platform státní pokladny. V klasické platformě je původní funkce doplněna o správu dluhu. Koncept Světové banky a Mezinárodního měnového fondu Treasury Reference Model rozšiřuje kompetence státní pokladny o vazby na řízení rozpočtu a manažerské výkaznictví. Poslední platformou je ERP (Enterprise Resource Planning), který propojuje moderní informační systémy státní pokladny s účetnictvím.

Tabulka č. 2 Vývoj platform státní pokladny

Funkční oblast	Historická platforma	Klasická platforma	TRM platforma	ERP platforma
Platební funkce	ANO	ANO	ANO	ANO
Správa likvidních zdrojů	ANO	ANO	ANO	ANO
Správa dluhu		ANO	ANO	ANO
Rozpočtové plánování			ANO	ANO
Výkon rozpočtu a vykazování			ANO	ANO
Účetnictví				ANO

Zdroj: Štalmach (2008), vlastní zpracování

Hlavní faktory, které jsou výsledkem zavádění Státní pokladny jsou vcelku konzistentní a mohou být shrnuty následovně dle IBM:

- Implementací rigorózních a konzistentních plánovacích a rozpočtových pravidel a procesů zajistit vyšší efektivitu využívání dostupných rozpočtových prostředků
- Prostřednictvím mezinárodních účetních standardů docílit vyšší transparentnosti, přesnosti a úplnosti finančních informací
- Zlepšení řízení výdajů a rozpočtových deficitů prostřednictvím rychlého zprostředkování informací (Stiglitz, Rosengard, 2015).

Všechny tyto modely vedou k centralizovanému řízení státních financí. Tomassi a Allen ve své publikaci Řízení veřejných výdajů (2002) rozlišují tyto 3 základní modely centralizované státní pokladny:

1. Platby prostřednictvím centralizované státní pokladny

Tento model jako jediný nevyužívá „pasivní přístup“. Žádosti o platby jsou zasílány přímo státní pokladně, která provádí kontrolu a plánování úhrad.

Graf č. 2: Model centralizované Státní pokladny založený na principu plateb realizovaných prostřednictvím centralizované Státní pokladny

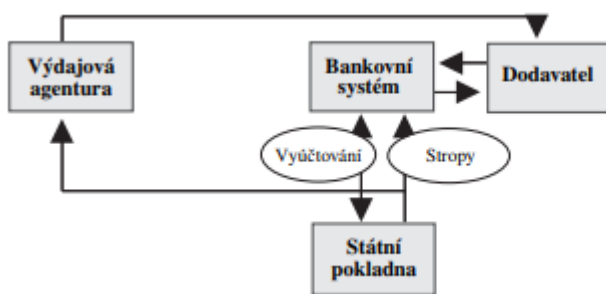

Zdroj: Tommasi, D., Allen, R.: Řízení veřejných výdajů – Odborná příručka pro tranzitivní země.

2. Platby přes bankovní účet výdajové agentury

Tento model je využíván státy, ve kterých centrální banka neprovádí veškeré transakce. Část transakcí je vykonávána subdodavateli – komerčními bankami. Jelikož centrální banka nevykonává veškeré transakce, je tento model částečně pasivní.

Graf č. 3: Model centralizované Státní pokladny založený na zprostředkování plateb přes bankovní účet výdajové agentury

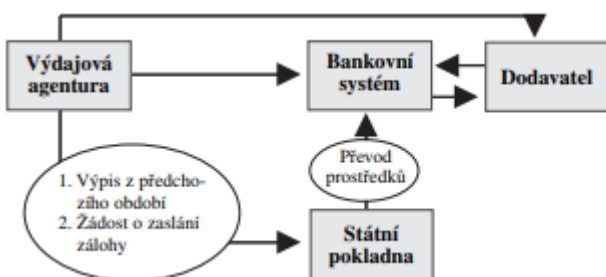

Zdroj: Tommasi, D., Allen, R.: Řízení veřejných výdajů – Odborná příručka pro tranzitivní země.

3. Platby přes zálohový systém

Poslední z modelu využívají státy, jež nemají vytvořenou dostatečnou infrastrukturu – technickou a bankovní.

Graf č. 4: Model centralizované Státní pokladny vhodný pro implementaci v zemích s nedostatečnou bankovní a technologickou infrastrukturou

Zdroj: Tommasi, D., Allen, R.: Řízení veřejných výdajů – Odborná příručka pro tranzitivní země.

2.3.4 Vývoj Státní pokladny v ČR

Státní pokladna v ČR byla řešena v rámci celé existence současného státu. V roce 1992 byly schváleny zásady zákona České národní rady o Státní pokladně České republiky. Tento zákon měl nabýt účinnosti 1.ledna 1993 s následujícími zásadami:

- SP měla být orgánem státní správy řízeným MFČR s povahou rozpočtové organizace a právní subjektivitou,
- řízením státní pokladny by měl být pověřen ředitel jmenovaný ministrem financí ČR,
- SP by měla mít sídlo v Praze,
- SP by měla provádět návratné krátkodobé a dlouhodobé operace majetkového a úvěrového charakteru se státními finančními prostředky,
- SP by měla respektovat záměry rozpočtové politiky měnově regulačního hlediska.

Záměr vybudování Státní pokladny se dalšího vývoje dočkal až o více než dekádu později. Veřejné finance byly řízeny různými nástroji, které vznikaly z různých potřeb veřejné správy, ovšem nebyly vzájemně propojené a centralizované. Vznikl tak systém, jež duplikoval jednotlivá řešení a byl zcela decentralizovaný, což vedlo k nízké míře efektivity řízení veřejných financí. Jednalo se o více než 10 informačních systémů:

Tabulka č. 3 Příklady informačních systémů využívaných k řízení rozpočtu před vznikem SP

Šachmatky	Informační systém pro sestavení státního rozpočtu
ARIS	Automatizovaný rozpočtový informační systém
SÚSR	Systém účtů státního rozpočtu
CEDR	Centrální evidence dotací z rozpočtu
FKVS	Finanční kontroly ve veřejné správě
ISPROFIN	Informační systém programového financování
KSP	Kontrola stavebního spoření
NarFon	Informační systém národního fondu EU
ROZPOP	Rozpočtová opatření
TREMA	Informační systém řízení státního dluhu

Zdroj: Systém státní pokladny České republiky (2007), vlastní zpracování

Na příkladech výše je zobrazena míra decentralizace veřejných financí. Neexistoval jednotný postup pro vytváření a vedení rozpočtů. Čímž byla znesnadněna i kontrola čerpání rozpočtů. Nedostatečná rychlost a aktuálnost údajů reportovaných na centrální úroveň komplikovala finanční plánování, či řízení likvidity.

ČNB měla klíčovou úlohu pro výdaje státního rozpočtu, jež byly realizovány prostřednictvím pokladních účtů. Ústřední orgán státní správy určoval limity pro jednotlivé OSS a taktéž zodpovídal za jejich nepřekročení. Ovšem některé PO a státní fondy byly z tohoto systému vyjmuty a prováděly platby prostřednictvím komerčních bank. Údaje ČNB tedy také nebyly kompletní (Stejskal a kol, 2017).

Konsolidace rozpočtových a účetních dat probíhala až v systému ARIS. Kontrolu bylo tedy možné provést až ex-post na centrální úrovni.

Skutečným pokračováním vytvoření SP v ČR bylo až na základě návrhu EU v dokumentu „40 doporučení pro Státní pokladnu v ČR“ schválen vládou ČR záměr vytvořit Státní pokladnu (Usnesení vlády č 169/2005). Projekt vytvoření SP byl rozčleněn do 5 podprojektů:

- rozpočtový integrovaný systém,
- centrální účetní systém,
- řízení státního dluhu,
- platební styk,
- řídicí finanční kontrola.

Další usnesení vlády až v roce 2007 závazně ukládalo za úkol MFČR zavedení „účetnictví státu“ s termínem realizace do 1.1.2010.

MFČR v tomto období využívalo nejen podpory EU, ale také jednotlivých států EU. Především Francie, s níž byla vytvořena twinningová dohoda, jejíž hlavním předmětem byl přechod z nedokonalého účetnictví vykazujícího pouze příjmy a výdaje, k účetnictví nákladů a výnosů, čímž by byl dodržen aktuální princip. V rámci této spolupráce byly následně přidruženy další ministerstva ČR.

Původní projekt Státní pokladny byl rozdělen do 5 fází. První tři fáze (Příprava projektu, realizační koncept a vytvoření funkčního prototypu) byl plánován v období 2006-2010 s celkovými výdaji cca 2,44 mld Kč. Plánem těchto fází bylo napojení státní správy na úrovni rozpočtových kapitol a OSS. Po roce 2010 měla následovat další etapa, která zahrnovala napojení dalších subjektů veřejného sektoru a organizace podílející se na realizaci státního rozpočtu, tedy všech, kteří jsou definováni standardem EU ESA 95 jako subjekty vládního sektoru. Oproti plánovanému vývoji projektu došlo ke spuštění všech základních funkcionalit až 1.1.2013.

Celý projekt byl zpomalen komplikacemi během výběrových řízení. Projekt tohoto rozsahu pro informační systém v ČR dosud nebyl řešen.

Integrovaný informační systém Státní pokladny je nástrojem umožňujícím Státní pokladně dosáhnout základních funkcí definovaných výše, jakožto transparentní, efektivní, ale především centralizovaný nástroj pro řízení veřejných financí za celý veřejný sektor v souladu s mezinárodními standardy, který umožňuje:

- „efektivně řídit státní finance a dosáhnout transparentnost ve výdajích státních prostředků,
- realizovat cíle fiskální politiky státu,
- provozovat likviditu státu za minimálních nákladů / maximálních výnosů,
- zajistit platby veřejné správy včetně „Jediného účtu státu“,
- podporovat řízení státních aktiv a pasiv,
- efektivně připravovat státní rozpočet,
- transparentně realizovat státní rozpočet,
- zajistit přesné účetní výkaznictví,
- zavést kontroly výdajů ex-ante a ex-post.“ (Státní pokladna, 2011)

2.4 Vznik Státní pokladny CSS

Zajištění bezpečného a stabilního provozu informačních systémů je jednou z podmínek pro fungování těchto systémů. S rostoucí propojeností a centralizací informačních systémů a komplexnosti Státní pokladny je nutné zajištění technické a IT podpory. Tyto služby byly zajišťovány dříve různými subjekty s návazností na decentralizaci informačních systémů. S postupným propojením a vytvořením Integrovaného informačního systému Státní pokladny bylo potom i nezbytné vytvoření centralizované technické podpory.

Státní tiskárna cenin zajišťovala subjektům veřejné správy především v oblasti financí IT podporu a provoz datového centra. S rostoucími požadavky došlo k oddělení těchto služeb a vytvoření samostatného státního podniku.

MFČR rozhodlo dne 3.11.2014 se souhlasem Vlády ČR a po vyjádření Dozorčí rady Státní tiskárny cenin, státního podniku, o rozdělení Státní tiskárny cenin, s.p., odstěpením s následným založením nového státního podniku Státní pokladna Centrum sdílených služeb, s.p. SPCSS byl založen na základě tohoto rozhodnutí a zakládací listiny MFČR dne 3.11.2014. Rozhodným dnem a datem účinnosti rozdělení Státní tiskárny cenin a vzniku SPCSS je 1.1.2015

Rozštěpením těchto subjektů bylo zachováno organizační zřízení a SPCSS se zařadil k 5 dalším organizacím přímo řízených MFČR. SPCSS je přímo řízená organizace MFČR. Účelem vytvoření nového státního podniku bylo vytvoření samostatně fungujícího subjektu poskytující IT podporu pro potřeby složek veřejné správy. Hlavním předmětem podnikání tohoto nového státního podniku je provozování národního datového centra (NDC), zajišťování chodu zejména aplikací z oblasti finančního řízení státu a auditu poskytování dalších ICT služeb, určených výhradně pro subjekty veřejné správy.

Ze Státní tiskárny cenin, s.p. byly odděleny ICT aktivity, včetně souvisejícího majetku a převedeny do majetku odštěpené SPCSS. Celková výše kmenového jmění dle základací listiny byla 763 mil. Kč.

Základním smyslem SPCSS je:

- provoz bezpečného datového centra, jež je vlastněno státem,
- subjektům státní správy poskytnout sdílené platformy pro jejich aplikace,
- spoluúčast na přípravě a tvorbě informačních systémů veřejné správy.

Jakožto státní podnik jsou služby SPCSS určeny primárně pro veřejný sektor, a nikoliv pro sektor komerční. Zároveň je založena na dlouhodobé spolupráci s vybranými partnery, ne ovšem na krátkodobé spolupráci, což je také v souladu s charakterem centra sdílených služeb.

SPCSS následuje logiku vytváření centralizované finanční správy veřejných finanční. Je založena na meziresortní spolupráci, a poskytuje platformu a nástroje pro vytváření jednotných a kompatibilních informačních systémů, jež bylo výše popsáno byly před budováním Státní pokladny v ČR vysoce decentralizované.

Výhodou koncentrace těchto služeb do jednoho státního podniku je vysoká míra specializace, zároveň poskytováním služeb pro více subjektů jsou vytvářeny jednotné úspory a směřují k úsporám z rozsahu.

SPCSS disponuje zkušenostmi a odbornostmi, díky kterým se může aktivně podílet na vývoji a podpoře projektu Ministerstva financí a dalších složek státní správy při tvorbě nových informačních systémů a aplikací a jejich kompatibility.

2.5 Centrum sdílených služeb

V této části práce je definováno centrum sdílených služeb jako platforma společnosti, jež je předmětem této práce. Smyslem je nejen charakterizovat centra sdílených služeb, ale také zdůvodnění výběru tohoto modelu státního podniku.

Centra sdílených služeb (CSS) jsou modelem kooperativního uspořádání. Pomocí tohoto uspořádání sdílí a využívá zdroje skupina jednotek jako alternativa k udržování vlastních zdrojů, jejichž cílem je snížení nákladů se stanoveným standardem poskytovaných služeb (Overby, 2007).

Jedná se o relativně nový fenomén vyvolaný globalizací a deregulací. Rozvoj CSS probíhal především od 90. let, kdy nadnárodní charakter společností a rychle probíhající globalizace vyvíjely tlak na konkurenceschopnost a standardizaci procesů.

Organizace jsou souhrnem činností a procesů, které mohou být zajištěny zdroji vlastními, nebo prostřednictvím externích zdrojů. Důležitým pojmem je tedy outsourcing, jež znamená přesun aktivit na externího dodavatele, od něhož jsou výsledné výrobky či služby nakupovány. Tento vztah je založen na dlouhodobé spolupráci obou subjektů. (Dvořáček, Tyll, 2010) Nejčastěji je důvodem outsourcingu snižování nákladů. Externí dodavatel poskytuje nižší cenu služeb a výrobků díky úsporám z rozsahu a nižším mzdám. Dalšími důvody jsou poté také vysoká specializace úkolů, zvýšení efektivity, či nedostatečné vlastní zdroje (Overby, 2007).

Zpočátku byl outsourcing využíván u základních činností jako stravování, úklidové služby či zabezpečení majetku. S rozvojem technologií a počtem nabízených služeb se ve větším rozsahu přidávají aktivity s vyššími nároky na specializaci jako jsou call-centra, IT služby, mzdová a účetní agenda, či lidské zdroje. Díky rostoucímu rozsahu služeb a zkušeností těchto center jsou schopny svým zákazníkům nabídnout nejen dané služby, ale také zkušenosti a vyšší efektivitu procesů.

Zlepšení efektivity procesů firem zajišťuje CSS i díky snížení administrativních a správních úkonů jednotek. Prostřednictvím konsolidace funkcí a využívání „best-practices“, které vyplývají z větší koncentrace procesů v rámci CSS nabízejí transparentnost a uvolnění fixních nákladů jednotlivých jednotek na poskytované služby a procesy (Counts, 2012).

2.5.1 Centra sdílených služeb a outsourcing

Společnosti začínají využívat CSS ze dvou hlavních důvodů. Prvním hlavním důvodem je růst vlastních nákladů. Zpravidla se v tomto bodě jedná právě o podpůrné funkce jako již výše popsané IT, lidské zdroje a podobně. Druhým důvodem často provázaným s prvním je kvalita služeb a procesů. S rozvíjejícími se technologiemi a tlakem na efektivitu a konkurenceschopnost se mnohé společnosti potýkají s problémem implementace nových nástrojů a řešení. Ideálním řešením je CSS také v případě rozptýlení společnosti do více lokací. CSS tak může fungovat jako zabránění duplikace procesů u společností, jež nejsou v rámci jednotlivých lokací propojeny jednotným systémem (JANIŠOVÁ, KŘIVÁNEK, 2013).

Ačkoliv jsou CSS a outsourcing velmi podobné koncepty, existují zde výrazné rozdíly. Především v oblasti veřejné správy, na kterou je tato práce zaměřena. Koncept CSS je založen na dlouhodobé spolupráci a standardizaci, zatímco outsourcing je zajišťován prostřednictvím smluvních závazků (WANG, WANG, 2011). Klíčové rozdíly jsou zaznačeny v následující tabulce

Tabulka č. 4 Srovnání manažerských aspektů CSS a outsourcing

Manažerský aspekt	CSS	Outsourcing
Celková organizační struktura	Networking	Bilaterální vztah
Strategie	Dlouhodobé stabilní úspory nákladů a sdílení znalostí	Krátkodobá úspora nákladů
Sdílení rizik mezi partnery	ANO	NE
Koordinace a standardizace procesů	ANO	NE
Redukce duplicitních procesů	ANO	NE
Sdílení znalostí a informací	ANO	NE

Centrální kontrola	ANO	NE
IT	ANO	NE

Zdroj: Wang, Wang, 2011, vlastní zpracování

Outsourcing tedy není vhodný pro veřejný sektor, a to především z důvodů nestability a charakteru spolupráce na rozdíl od CSS. Dalším důvodem je také, že výrazného snížení nákladů je v rámci outsourcing dosaženo přesunem služeb za levnější pracovní silou, zpravidla do zahraničí, což v případě veřejného sektoru není možné. CSS jsou v tomto ohledu mnohem vhodnější variantou s ohledem na nároky veřejného sektoru, kdy je nutné nejen efektivně alokovat prostředky, ale také zajistit jejich kvalitu a stabilitu.

2.5.2 Organizace Center sdílených služeb

CSS mohou mít dvě základní podoby vzniku. Jedná se buď o nezávisle vzniklou společnost, která nabízí své služby klientům, na které nemá organizační vazbu. Nebo druhá varianta je takzvaně specializace uvnitř firmy. Tyto CSS vznikají na základě potřeb mateřské společnosti a dále potom mohou poskytovat služby dalším partnerům a tímto způsobem propojit celou síť za účelem posílení efektivity spolupráce na základě společných procesů.

V tomto modelu je potom klientem CSS jak mateřská společnost, tak i jednotlivé obchodní jednotky. Ovšem i v tomto případě musí být zachovány důvody pro využití CSS a tedy nejen zajištění specifických procesů a služeb, ale také nižší náklady než při využití interních zdrojů, či jiných externích dodavatelů služeb (AGUIRRE a kol., 2007).

Cenová politika CSS má tři základní modely:

1. Alokace – rozdělení všech nákladů na zákazníky
2. Účtování za jednotlivé transakce
3. Nastavení cen podle trhu – tato politika nejvíce odráží snahu o konkurenceschopnost CSS (LUKÁŠOVÁ, 2007)

2.5.3 Centra sdílených služeb v ČR

Lokalizačních faktorů CSS je celá řada. Tyto faktory jsou klíčové pro vytváření CSS, ovšem v rámci této práce, kdy se jedná o CSS v rámci struktur veřejného sektoru, je většina těchto faktorů irelevantních z důvodů potřeby lokalizace Státní pokladny CSS

v rámci ČR. Jedná se například o skupinu faktorů daňových a právních omezení, či rozdílů nákladů a úspor, zvažujeme-li lokality v různých státech, naopak některé zůstávají relevantní pro samotné umístění Státní pokladny CSS jako stav infrastruktury, telekomunikace a rozvodů, či rozdíly v lidských zdrojích v rámci ČR. V rámci globálního kontextu má ČR velmi dobrou výchozí pozici pro lokalizaci CSS.

2.6 Datové centrum

Datová centra jsou prostory, v nichž jsou uloženy počítačové technologie a technologie spojené s jejich provozem. Většinou se jedná o počítačové servery, telekomunikační technologie a další informační technologie.

Datová centra jsou specifická svým nepřetržitým provozem. Nepřetržitý provoz je nutný především v případech, kdy jsou v datových centrech uložena kritická data (Datová centra, 2017).

Dostupnost datových center klade vysoké nároky na zajištění objektů. Zároveň je v rámci nepřetržitého provozu je nutné zajistit dostupnost serverů až v rozsahu 99, 671 %. Tedy jinými slovy nedostupné mohou být pouze 28 hodin za rok. Požadavky na zabezpečení takových zařízení jsou definovány normami, kdy jednou z nejvýznamnějších je ANSI-TIA/EIA 942A, která přímo definuje základní požadavky na datová centra jako například:

- „Požární ochrana
 - detekce požáru
 - protipožární dveře a další protipožární opatření
- Ochrana proti vyplavení a povodním
 - umístění datového centra mimo záplavové zóny a další protipovodňová opatření
- Konektivita a připojení k internetu
 - vysoká úroveň připojení na páteřní síť internetu a jištění výpadku připojení
- Nepřetržití elektrické napájení
 - ochrana proti výpadku elektřiny

- záložní zdroj napájení
- Fyzické zabezpečení prostor
 - přístup do prostor
 - autorizace osob
 - zajištění proti vniknutí neoprávněných osob nebo proti poškození či jinému útoku
- Bezpečnostní monitoring
 - 7 dní v týdnu, 24 hodin denně
 - bezpečnostní kamery, detektory pohybu, indikátory dveří, CCTV,, (Datové centrum, 2017)

2.6.1 Klasifikace datových center

Norma ANSI-TIA/EIA 942A také rozděluje datové centra do 4 základních skupin dle dosažených parametrů datového centra. Pro klienty potom toto rozdělení slouží jako indikátor kvality a úrovně poskytovaných služeb datovým centrem, a tedy i zabezpečení dat. Pro každou skupinu (TIER) je jasně stanoven rozsah parametrů:

- TIER I.
 - Datové Centrum bez redundantních prvků
 - Garance dostupnosti: 99,6 %
 - průměrná doba výpadku: 28,8 hodiny za rok
- TIER II.
 - Jediný napájecí a chladicí systém
 - Garance dostupnosti: 99,7 %
 - průměrná doba výpadku: 22,0 hodin za rok.
- TIER III.
 - Více aktivních napájecích a chladících prvků
 - Garance dostupnosti: 99,98 %
 - průměrná doba výpadku: 1,6 hodiny za rok

- TIER IV
 - více aktivních napájecích a chladících prvků
 - systémy prevence výpadků
 - garance dostupnost: 99,99 %
 - průměrná doba výpadku: 15 minut za rok (TIA-942.org, 2020)

Dle tohoto rozdělení odpovídá kategorie TIER I zhruba technickým místnostem většího rozsahu, zatímco TIER IV představuje nejlépe zabezpečené datové centrum. Jedním z důležitých rozdílů mezi TIER III a IV je, že datová centra v kategorii TIER IV vyžadují 2 nezávislé dodavatele energie, což podmínky v České republice neumožňují (Příbyl, 2008).

2.6.2 Certifikace datových center

V rámci této klasifikace TIER potom ještě existují 3 stupně udělování tohoto certifikátu:

- Tier Design – tento certifikát je určen pro projektovou dokumentaci, klasifikuje návrh projektu,
- Tier Facility – tento certifikát je určen pro konstrukční fázi, hodnotí, jak byla naplněna projektová dokumentace,
- Tier Operation – tento certifikát je již určen pro reálný provoz datového centra (TIA-942.org).

Tento proces garantuje dodržení standardů normy během celého procesu. Není ovšem podmínkou, že datové centrum, jež získalo ve fázi Tier Design, či Facility určitou úroveň klasifikace Tier, bude automaticky klasifikováno stejnou úrovní i v poslední fázi během reálného provozu (ITBIZ, 2014).

2.7 Kritická informační infrastruktura

Za kritickou infrastrukturu je považována veškerá infrastruktura, jež je klíčová pro fungování společnosti a její ekonomiky. Česká republika definuje kritickou infrastrukturu zákonem č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení. Krizový zákon tyto prvky kritické infrastruktury charakterizuje jako ty, jejichž narušení funkce by mělo vážný dopad na bezpečnost státu, zabezpečení základních životních potřeb obyvatelstva, zdraví osob, nebo ekonomiky státu. Prvky kritické infrastruktury jsou především stavby,

zařízení, či veřejná infrastruktura a jejich provozovatelé. Jedná se například o prvky jako: přenosová a distribuční soustava zemního plynu a elektrické energie, zásobování pitnou vodou, zdravotnictví, či komunikační a informační systémy.

Zde se dostáváme k pojmu kritická informační infrastruktura, jež je v rámci české legislativy definován nezávisle zákonem č. 181/2014 Sb. o kybernetické bezpečnosti. Kritickou informační infrastrukturou se dle tohoto zákona rozumí prvky, nebo systémy kritické infrastruktury, jež jsou součástí odvětví komunikačních a informačních v oblasti kybernetické bezpečnosti.

Na základě těchto dvou zákonů jsou sestavena průřezová kritéria (počet obětí, hospodářská ztráta a rozsah nezbytných služeb) a odvětvová kritéria. Národní úřad pro kybernetickou a informační bezpečnost potom na základě vyhodnocení těchto kritérií zařazuje prvky a jejich zřizovatele mezi kritickou informační strukturu. Pro organizační složky státu je proces zjednodušen, u ostatních subjektů je nutné schválení vlády.

2.8 Finanční analýza

Finanční analýza hodnotí finanční situaci podniku prostřednictvím rozboru dat, jež jsou v účetních výkazech. Finanční analýza zhodnocuje vývoj podniku v minulosti do současnosti a na základě tohoto rozboru předpovídá možný vývoj finančních podmínek (Růčková, 2010).

Publikace Finanční analýza podniku (Sedláček, 2010) definuje pojem finanční analýza jako: „metodu hodnocení finančního hospodaření podniku, při které získaná data třídí, agregují, poměřují mezi sebou navzájem, kvantifikují se vztahy mezi nimi, hledají kauzální souvislosti mezi daty a určuje se jejich vývoj.“ (Sedláček, 2010)

„V jiném úhlu pohledu je možné vnímat finanční analýzu jako identifikaci slabin v podnikovém finančním zdraví, které by mohly v budoucnu vést k problémům, a silných stránek souvisejících s možným budoucím zhodnocením majetku firmy.“ (Růčková, Roubíčková, 2012)

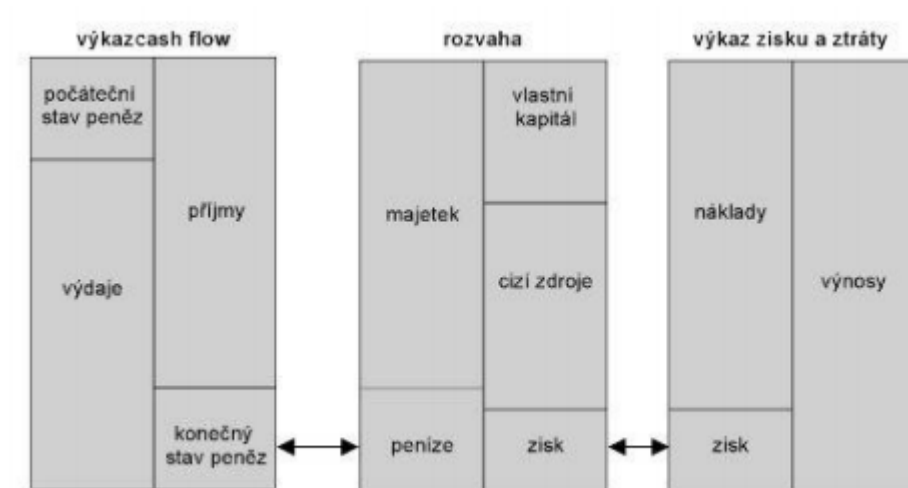
2.8.1 Zdroje dat finanční analýzy

Základem pro jakoukoliv analýzu jsou informace. V případě finanční analýzy je nejdůležitějším zdrojem účetní uzávěrka. Účetní uzávěrka zachycuje pohyb financí v rámci podniku ve všech fázích jeho činnosti a ve všech podobách (Mrkvička, Kolář, 2006).

Pro finanční analýzu jsou klíčové účetní výkazy:

- Rozvaha
- Výkaz zisků a ztrát
- Výkaz cash flow

Obrázek č.1 Provázanost účetních výkazů

Zdroj: Růžičková, 2015

Dalším užitečným zdrojem informací pro sestavení finanční analýzy jsou výroční zprávy, které podle zákona o účetnictví vypracovávají všechny jednotky podléhající auditu (Kislingerová, 2004).

2.8.2 Metody finanční analýzy

Finanční analýzy je možno rozdělit do dvou základních skupin, a to klasické (základní) a moderní (vyšší) metody. V praxi se potom tyto rozdíly projevují v datech, které jsou potřebné k sestavení analýzy. Klasické finanční analýzy analyzují položky účetních výkazů, moderní potom vycházejí ze vztahu dvou a více položek. Základní metody finanční analýzy, jež budou předmětem praktické části práce, jsou:

- „Analýza absolutních ukazatelů (stavové i tokové)
 - Horizontální analýza (analýza trendů)
 - Vertikální analýza (procentní rozbor)
- Analýza rozdílových ukazatelů
- Analýza poměrových ukazatelů
 - Ukazatele rentability
 - Ukazatele aktivity
 - Ukazatele zadluženosti
 - Ukazatele likvidity
 - Ukazatele kapitálového trhu
 - Provozní činnosti
- Analýza cash flow“ (Sedláček, 2001)

2.8.3 Klasické ukazatele finanční analýzy

Ukazatele finanční analýzy je možno členit mnoha způsoby například dle vztahu k účetním výkazům, z časového hlediska (stavové a tokové ukazatelé), či z hlediska matematického způsobu výpočtu. Dle posledního hlediska jsou ukazatelé rozlišeny na absolutní, rozdílové a poměrové. Toto rozdělení je také využito v praktické části při finanční analýze SPCSS.

Absolutní ukazatele

Analýza absolutních ukazatelů je založena na zhodnocení položek, jež jsou součástí základních účetních výkazů a vyjadřují stav k určitému datu. Účelem těchto analýz je zejména srovnání vývoje v čase (horizontální analýza), či procentuální rozbor ve vertikální analýze (Knápková, Pavelková, 2010).

Horizontální analýza, nebo také analýza vývojových trendů se věnuje absolutní změně ukazatelů v čase, tedy o jakou hodnotu se jednotlivé položky účetních výkazů změnilo oproti období předchozímu, či za několik účetních období. Pomocí horizontální analýzy zjišťuje absolutní hodnotu změny v čase, nebo procentní změnu. Pomocí analýzy trendů je možné odhadnout budoucí vývoj společnosti, ovšem nejsou zde zahrnuty vnější faktory, které je nutné zvážit spolu se závěry analýzy trendů.

Vertikální analýza potom zjišťuje podíl jednotlivých položek účetních výkazů, nebo jejich skupin na celkové bilanční sumě. Výsledkem této analýzy je tedy struktura pasiv a aktiv. Pomocí vertikální analýzy je možné provádět srovnání v rámci časového období, nebo také pro srovnání struktury podniků, či jejich jednotek. Vertikální analýza může identifikovat změny v rozložení portfolia kapitálu a majetkového portfolia (Kislingerová, 2004).

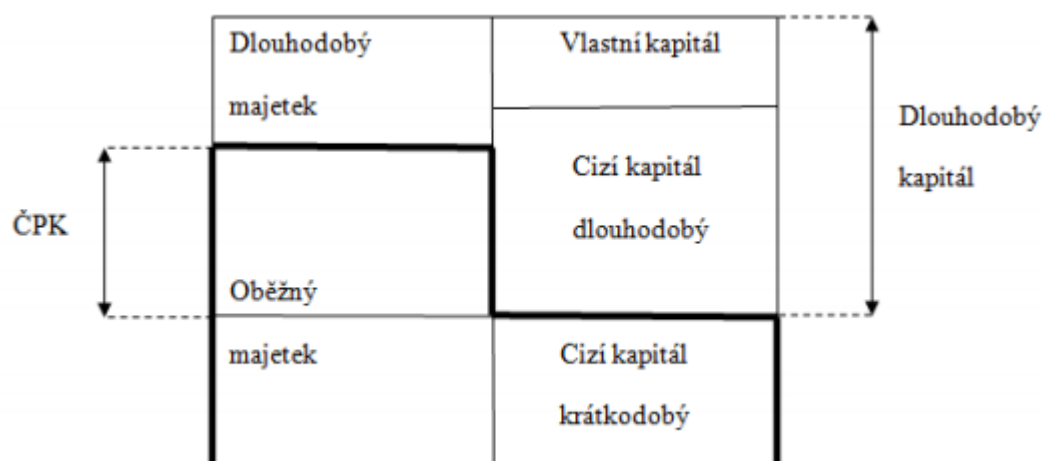
Rozdílové ukazatele

Rozdílové ukazatele se zabývají primárně likviditou a jsou tvořeny rozdílem dvou absolutních ukazatelů. Rozdílové ukazatele pomáhají v řízení finanční situace podniku s ohledem na jeho likviditu. Nejčastěji používané rozdílové ukazatele jsou:

- čistý pracovní kapitál,
- čisté pohotové prostředky a
- čistý peněžní majetek (Knápková, Pavelková, 2010).

Čistý pracovní kapitál (ČPK) označuje oběžná aktiva, od nichž byly odečteny krátkodobá pasiva. Jedná se tedy o podíl oběžného majetku, jež je financován dlouhodobými zdroji. Tento ukazatel reflektuje platební schopnost podniku. V případě, že je podnik likvidní, nastává přebytek krátkodobých likvidních aktiv na krátkodobými cizími zdroji. Alternativně můžeme taktéž zjistit ČPK odečtem stálých aktiv od vlastního kapitálu a cizího dlouhodobého kapitálu (Kislingerová, Hnilica, 2005).

Obrázek č.2 Čistý pracovní kapitál

Zdroj: Knápková, Pavelková, 2010

Čisté pohotové prostředky (ČPP) jsou pohotové finanční prostředky očištěné o okamžitě splatné závazky. Pohotové finanční prostředky jsou jak peníze v hotovosti, tak i na běžném účtu, někdy zde mohou být zahrnuty i krátkodobé ekvivalenty jako například krátkodobé cenné papíry, či krátkodobé termínované vklady (Knápková, Pavelková, 2010).

Posledním rozdílovým ukazatelem je čistý peněžní majetek, kde jsou jako u ČPK základem ukazatele oběžná aktiva, která jsou v tomto případě očištěna nejen o krátkodobá pasiva, ale také zásoby a nelikvidní pohledávky, tedy nevymahatelný majetek.

Poměrové ukazatele

Poměrové ukazatele se řadí k nejvíce používaným metodám finanční analýzy. Jejich pomocí je získat ucelenou představu o finanční situaci podniku. Pro jejich tvorbu je používána řada položek účetních výkazů a výsledkem je možnost analýzy vývoje finanční situace v čase, či porovnat navzájem podniky.

Ukazatel rentability

Ukazatel rentability, neboli výnosnost vloženého kapitálu, ověřuje schopnost podniku generovat z investovaného kapitálu zisk a tím vytvářet nové zdroje. V rámci vývoje podniku by tento ukazatel měl být vždy rostoucí, neboť je signálem pro vnější aktéry, jaké jsou výsledky podniku. Pro výpočet ukazatele rentability je možno využít různé typy zisku – před zdaněním, po zdanění, před odečtením odpisů apod. Rentabilitu je poté možné ověřit na různých základech:

ROA	rentabilita celkového kapitálu	zisk / celková aktiva
ROE	rentabilita vlastního kapitálu	zisk / vlastní kapitál
ROS	rentabilita tržeb	tisk / tržby

U ukazatelů rentability se dále sleduje pákový efekt, jež zjišťuje, jak velkou měrou ovlivní změna kapitálové struktury rentabilitu vlastního kapitálu. Pákový efekt je zjišťován poměrem celkových aktiv a vlastního kapitálu. V případě, že je pákový efekt záporný je rentabilita celkového kapitálu nižší než úroková míra cizího kapitálu. S růstem zadlužení klesá výnosnost vlastního kapitálu. Naopak u pozitivního pákového efektu s přílivem cizího kapitálu dochází k nárůstu rentability vlastního kapitálu (Ručková, 2012).

Ukazatel likvidity

Likvidita vyjadřuje schopnost podniku plnit své závazky. Tento ukazatel tedy dává do poměru položky, s nimiž je možno platit, s položkami, jež je nutné zaplatit (Sedláček, 2001). Nejčastěji jsou při finančních analýzách využívány 3 základní ukazatele likvidity.

Ukazatel běžné likvidity udává kolikrát jsou krátkodobé závazky, jež jsou splatné do roku, pokryty oběžnými aktivy. Tento ukazatel je významný pro věřitele, jelikož indikuje schopnost podniku pokrýt své závazky (Kislingerová, 2010).

Dalším ukazatelem je rychlá likvidita, kdy jsou oběžná aktiva očištěna o zásoby. Rychlá likvidita tak hodnotí čistě poměr peněžních prostředků a krátkodobých pohledávek a cenných papírů vůči krátkodobým závazkům (Kislingerová, 2010).

Posledním často používaným ukazatelem likvidity je okamžitá likvidita, jež hodnotí pokrytí krátkodobých závazků pohotovými platebními prostředky.

Ukazatel aktivity

Tento ukazatel poměřuje provázanost jednotlivých složek v pasivech a aktivech a určuje schopnost podniku zhodnotit investované finanční prostředky. Řízení aktiv podniku je nezbytné, má-li podnik nedostatek aktiv, tak nemá podnik dostatečnou kapacitu a přichází o zisk, naopak má-li aktiv přebytek je zatížen úroky (Růčková, 2012).

Obrat aktiv měří efektivnost celkových aktiv proti tržbě podniku. Jinými slovy tento ukazatel vyjadřuje, kolik prostředků je podnik schopen vytvořit ze svých zdrojů. V rámci ukazatele aktivity je dále hodnocen obrat dlouhodobého majetku, zásob, či obrat závazků.

Ukazatel zadluženosti

Zadluženost zjišťuje, zda podnik využívá k financování svých aktiv cizí zdroje. Podniky jsou financovány z vlastních a cizích zdrojů, zpravidla se jedná o jejich kombinaci. Velké podniky nedisponují dostatečnými vlastními finančními prostředky a zároveň financování cizími zdroji je pro podniky relativně méně nákladné než financování vlastními zdroji díky daňovému štítu (Kislingerová, 2010).

Celková zadluženost je taktéž důležitým ukazatelem pro věřitele. Udává, jak velká část celkových aktiv je financována z cizích zdrojů neboli dluhem. Čím vyšší je hodnota tohoto ukazatele, tím je vyšší riziko pro věřitele. Optimální je vyrovnaná kombinace zdrojů.

Dále jsou v této skupině sledovány koeficienty samofinancování a úrokového krytí, jež doplňují celkovou zadluženost. Koeficient samofinancování vyjadřuje podíl financování celkových aktiv vlastním kapitálem. Spolu s celkovou zadlužeností tedy tvoří 100 %. Koeficient úrokového krytí nakonec vyjadřuje poměr zisku a nákladových úroků. Tedy jestli je pro podnik dluhové zatížení únosné.

3 Analýza činnosti a hospodaření Státní pokladny Centra sdílených služeb, s.p.

Tato kapitola je dle názvu rozdělena do dvou bloků. První část je věnována činnosti podniku, druhá část se věnuje finanční analýze.

Hlavním předmětem činnosti a důvodem vzniku SPCSS je poskytování služeb provozu IT v rámci samostatného státního podniku. SPCSS zajišťuje v rámci svých služeb IT infrastrukturu, operační systémy, databáze a aplikace ve vlastních datových centrech.

Základem služeb IT infrastruktury zajišťované SPCSS je služba Housingu pro ICT infrastrukturu zákazníků. SPCSS nabízí komplexní řešení dle potřeb a požadavků klientů. Jsou nabízeny nadstavbové služby poskytnutí infrastruktury (IaaS), platformy (PaaS), nebo IT bezpečnosti (SECaaS). Právě na bezpečnost a dostupnost jsou kladeny vysoké nároky jak ze strany SPCSS, tak i jejich klientů. SPCSS vykonává svou činnost v souladu se Zákonem o kybernetické bezpečnosti č. 181/2014 Sb.

3.1 Analýza činnosti Státní pokladny CSS

Tato práce se věnuje činnosti Státní pokladny CSS od jejího vzniku v roce 2015. Během tohoto období prošel státní podnik značným vývojem v oblasti poskytovaných služeb, jež jsou předmětem této podkapitoly. Je ovšem brán ohled na to, že SPCSS převzala část svých funkcí od Státní tiskárny cenin, která tyto služby poskytovala veřejnému sektoru do roku 2015. U základních služeb, jež SPCSS poskytuje svým klientům je zachycen tento vývoj v rozšiřování portfolia služeb.

3.1.1 Datová centra Státní pokladny CSS

Odštěpením SPCSS od Státní tiskárny cenin přešly na tento nově zřízený státní podnik nejen služby zajišťované doposud Státní tiskárnou cenin, ale také národní datové centrum na Vápence. Během svého fungování SPCSS začala budovat druhé datové centrum v Zelenči. Součástí majetku, který byl převeden ze Státní tiskárny cenin na SPCSS byl také areál Zeleneč. Na rozdíl od fungujícího datového centra na Vápence, byl areál Zeleneč pouze prázdný objekt původně převzatý od ministerstva vnitra.

Motivací pro vybudování druhého datové centra ve správě SPCSS není pouze rozšířit kapacitu poskytovaných služeb, ale také zvýšit míru zabezpečení. Jelikož se jedná o prvek kritické informační infrastruktury, je zvýšeno zabezpečení provozovaných

aplikací, díky druhému datovému centru, které je geograficky odděleno. Kompatibilitou obou center je potom zajištěna možnost přesunu provozu aplikací mezi lokalitami v případě nutnosti.

Obrázek č.3 Mapa umístění datových center Vápenka a Zeleneč

Datové centrum Vápenka

Datové centrum Vápenka splňuje provozní a technické parametry klasifikace TIER III. Jedná se tedy o nejvyšší stupeň zabezpečení, který je v České republice dostupný. Má tedy vícenásobný přívod napájení a chlazení, přičemž vždy jen jeden je aktivní a další pasivní/záložní. U datacenter zařazených do TIER III je předpokládána doba nedostupnosti 1,6 hodiny za rok. Dle informací SPCSS ovšem během jejich provozu datacentra k žádnému přerušení dodávky energie, či ohrožení provozu nedošlo (Bezpečná datová centra, 2020).

Zcela nepřetržitého provozu bylo docíleno díky dodržení a následování standardů Uptime Institute TIER III. V tomto případě je možné provádět servis datových center bez nutnosti odstávky, či narušení provozu.

Bezpečnost a kvalitu služeb, jež se snaží SPCSS docílit, je pouze částí poskytování služeb. Stejně důležité je propojení s okolní světem. Pro tyto účely jsou vytvořeny prioritní dohody s dodavateli (například elektřiny). Zároveň jako součást kritické informační infrastruktury státu je zajištěno prioritní zásobování pro zajištění nepřetržitého provozu v případě krizového stavu (Bezpečná datová centra, 2020).

Datové centrum je poté napojeno na telekomunikační síť pomocí prostorově oddělených optických kabelů a využívá služeb čtyř operátorů.

Technické zabezpečení datových center je doplněno o fyzické zabezpečení celého objektu. Objekt je pod nepřetržitým dohledem ozbrojené ochranky a je přísně kontrolován přístup osob i materiálu. Celý objekt je monitorován kamerovým systémem CCTV a protipožárně zabezpečen (Bezpečná datová centra, 2020).

Datové centrum Zeleneč

Příprava projektu druhého datového centra probíhala téměř hned po vzniku SPCSS. Samotná stavba byla ovšem zahájena až v listopadu 2017. V lednu 2019 byly dokončeny stavební práce v Zelenči a byla zahájeny instalační práce, jež byly dokončeny o 2 měsíce později.

Ačkoliv byla samotná výstavba nového datového centra dokončena, jelikož se jedná o prvek kritické informační infrastruktury, probíhá zde velmi dlouhé zkušební období, během kterého byl také dokončeno zabezpečení objektu.

Tabulka č.5 Srovnání datových center Vápenka a Zeleneč

	Datové centrum Vápenka	Datové centrum Zeleneč
Fyzická bezpečnost	Nejvyšší V zástavbě města – odolnost objektu vůči náloži	Vysoká Periferie – kontrolní perimetr
Dostupnost	TIER III Uptime Institute	TIER III Plánovaný Uptime Institute
Rozloha	450 m ² 5 datových sálů	360 m ² 4 datové sály
Kapacita IT technologií	200 kW vč. chlazení/sál HD zóny	250 kW vč. chlazení/sál HD zóny
Výkonová hustota	6 kW/rack HD 16 kW/rack	6 kW/rack HD 16 kW/rack

Zdroj: Weisl, 2018, vlastní zpracování

Housing

Tato služba spočívá v pronájmu prostoru v rámci datového centra, kde může klient umístit své technologie. V rámci housingu jsou zajištěny především služby, které kvalifikují úroveň datového centra. Jedná se tedy o napájení a chlazení technologií z vícero zdrojů, fyzická a kybernetická bezpečnost spolu se stálou kontrolou a zajištěním propojenosti. Tato služba nabízí pouze fyzické umístění serveru v zabezpečeném datovém centru, samotná správa technologií je prováděna klientem vzdáleně. V datovém centru na Vápence jsou takto umístěny technologie:

- Systém ADIS Generálního finančního ředitelství
- Servery ministerstva vnitra
- Servery Národní agentury pro komunikační a informační technologie
- Servery Nejvyššího kontrolního úřadu

Díky plnění nejvyšších standardů zabezpečení a správy MFČR jsou datová centra SPCSS ideální variantou pro organizace veřejné správy, které vyžadují vysokou míru zabezpečení a zajištění důvěrnosti svěřených dat.

3.1.2 Hosting – cloudové služby Státní pokladny CSS

IaaS – infrastruktura jako služba

IaaS představuje v rámci datového centra poskytování služeb nejmenšího rozsahu. Datové centrum, respektive SPCSS poskytuje zákazníkovi pouze serverový hardware a potřebnou infrastrukturu.

SPCSS poskytuje tuto službu například pro WEB servery EET. V tomto případě se SPCSS podílí na provozu infrastruktury a externí dodavatel na samotné aplikaci.

PaaS – platforma jako služba

PaaS je velmi podobná služba jako SaaS, s tím rozdílem, že není poskytována aplikace, ale platforma pro její vytvoření samotným klientem dle jeho požadavků. Jako u předchozí služby je potom zajištěna údržba a podpora nově vytvořené aplikace. Tato služba je zatím využívána spíše okrajově (Paas, 2015).

V rámci tématu státní pokladny je ovšem tato služba velmi významná, neboť právě na základě tohoto systému, kdy aplikaci samotnou si spravuje zákazník a SPCSS poskytuje komponenty a služby IT infrastruktury, je Integrovaný informační

systém Státní pokladny. SPCSS poskytuje základní provozní platformu pro IISPP (Služby PaaS, 2020).

SaaS – software jako služba

Tato služba představuje způsob poskytování licencí software formou služby. Oproti klasické koupi software, který časem ztrácí svou hodnotu, aktuálnost a funkčnost, je model SaaS jako nájem. Při SaaS není klient vlastníkem licence, má pravomoc je ji využívat vždy na dobu určitou dle předplaceného období. Poskytovatel SaaS potom zajišťuje jeho aktualizaci a zpravidla i technickou podporu (SaaS, 2019).

SPCSS tedy poskytuje kompletní služby od dodání, přes provoz a správu až po rozvoj poskytovaných aplikací/softwareů.

SPCSS zajišťuje centrální provoz také v případech, kdy systém může být v rámci veřejné správy centralizován, nebo jednotně využíván vícero organizačními státními složkami v rámci MFČR. Jako příklad těchto služeb je možno uvést:

- Systém RPIS
- Služby Service Desku (Služby SaaS, 2020)

Služby Service desku byly převedeny do kompetencí SPCSS záhy poté, co tento státní podnik vznikl, a to k 31.1.2015. Od letošního roku již spravuje SPCSS služby Service desku pro celý resort Ministerstva financí.

Obrázek č. 4 Schéma poskytovaných služeb SPCSS

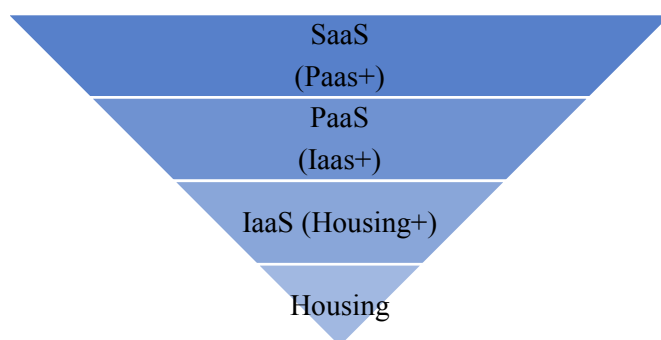

Schéma zobrazuje zjednodušenou konstrukci služeb SPCSS. Umístění serverů je personálně i odborně nejjednodušším úkonem, ale ziskovost pouze této služby je minimální v rámci poskytovaných služeb. Zatímco na vrcholu v kategorii příjmů jsou komplexní služby, jež zahrnují služby od samotného návrhu, či vývoje až po aktualizace

softwaru, či přizpůsobení dle požadavků zákazníka. Tyto služby jsou nejen technologicky náročnější, ale také vyvíjejí větší nároky na personál.

Při vzniku Státní pokladny CSS bylo základem poskytovaných služeb uchovávání a provoz národního datového centra. S výjimkou služeb pro Ministerstvo financí se víceméně jednalo pouze o uložení serverů subjektů veřejné správy na bezpečném místě. S rozšiřováním portfolia licencí a kvalifikace vlastních zaměstnanců prostřednictvím dlouhodobé spolupráce bylo umožněno poskytování komplexních služeb SPCSS v současné podobě.

3.1.3 Další služby Státní pokladny CSS

Centrum kybernetické bezpečnosti

Informační systémy a sítě klientů v datovém centru jsou chráněny Centrem kybernetické bezpečnosti SPCSS. Sdílené služby CKB tak přináší nákladově efektivní nástroje a služby zajišťování kybernetické bezpečnosti. CKB zajišťuje nepřetržité monitorování informačních systémů zákazníků SPCSS a detekci kybernetické bezpečnostních incidentů. Zároveň se samotnou ochranou poskytuje i návrhy na zvýšení kybernetické bezpečnosti systémů, či vyhledávání slabých a zranitelných míst v informačních systémech (Centrum kybernetické bezpečnosti, 2020).

Podpůrné a doplňkové služby

Podpůrné služby jsou poskytovány SPCSS jako standardní součást služeb. Zejména jsou poskytovány služby bezpečnosti, procesní podpory a služby provozní.

V rámci doplňkových služeb se potom jedná například o službu Remote Hands, Service Desk, či nadstavbové služby kybernetické bezpečnosti.

3.1.4 Poskytované služby dle zákazníků

Zřizovatelem státního podniku SPCSS je Ministerstvo financí ČR a obchodním modelem jsou sdílené služby, je tedy logické, že nejvýznamnějším zákazníkem SPCSS je MFČR. V následující kapitole jsou přestaveny služby největšího rozsahu:

- MFČR
 - Integrovaný informační systém Státní pokladny
 - Provoz služby Service Desk
 - Příjmová část Elektronické evidence tržeb
- Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových
 - Provoz informačního systému o majetku státu
- Nejvyšší kontrolní úřad
 - Server housing
- Správa základních registrů
 - Server housing
- Národní agentura pro komunikační a informační technologie
 - Server housing
- Ministerstvo vnitra ČR
 - Server housing – plánované rozšíření služeb po zahájení provozu nového datového centra Zeleneč
- Generální finanční ředitelství
 - Server housing
 - Plánované rozšíření služeb o Portál MOJE daně
- Generální ředitelství cel
 - Server housing

3.1.5 Zaměstnanci Státní pokladny CSS

S rostoucím portfoliem služeb se také rozšiřovaly i řady zaměstnanců SPCSS. Jelikož je tento státní podnik založen na poskytování vysoce specializovaných služeb a zázemí, je potřebný neustálý rozvoj zaměstnanců. Tohoto je taktéž docíleno na základě dlouhodobé spolupráce, tentokrát s dodavateli hardwarů a softwarů.

Rozšiřující se dovednosti a získané certifikace nutné k poskytování služeb SPCSS jsou zaznačeny v tabulce:

Tabulka č. 6 Vývoj počtu zaměstnanců a stav osobních certifikací zaměstnanců

	2015	2016	2017	2018
Počet zaměstnanců	102	129	149	175
Mzdové náklady (v tis Kč)	52 016	61 903	77 491	96 491
Technologická certifikace				
Microsoft	2	3	6	6
RedHat	1	1	2	1
Vmware	1	1	2	-
Cisco	1	1	-	-
Kybernetická bezpečnost	-	-	-	3
AIX 2	-	-	-	1
Certifikáty				
ITIL	5	7	10	14
Project MNG	9	10	14	18
IES Academy of controlling	-	1	1	1

Zdroj: Výroční zprávy SPCSS, vlastní zpracování

3.2 Analýza hospodaření Státní pokladny CSS

Tato část práce hodnotí finanční situaci podniku pomocí klasických metod finanční analýzy. Pro účely vypracování této části práce byly použity data z výročních zpráv SPCSS pro roky 2015-2018, tedy od samotného vzniku organizace.

3.2.1 Analýza klasických ukazatelů

Tato kapitola je rozdělena do několika navazujících bloků. První část je věnována horizontální analýze rozvahy (nejdříve aktiv a následně pasiv), následuje vertikální analýza rozvahy (aktiv a pasiv) a poslední část této podkapitoly je věnována výkazu zisku a ztrát.

Horizontální analýza rozvahy

V rámci horizontální analýzy rozvahy se nejdříve podíváme na horizontální analýzu aktiv vybraných položek SPCSS v období od roku 2015 do roku 2018.

Celková bilanční suma aktiv měla ve sledovaném období mírně rostoucí tendenci, jež se pohybovala kolem 2 %. Ačkoliv byla relativní změna nárůstu celkových aktiv nejnižší v roce 2017, došlo zde k znatelnému rozdílu v položce dlouhodobého nehmotného majetku. Jedním z hlavních předmětů podnikání SPCSS je zajištění informačních systémů, právě tímto bylo vyvolaná meziroční relativní změna téměř 84 %. Jednalo se o nákup softwarů pro poskytování služeb SPCSS. Naopak u dlouhodobého hmotného majetku došlo k více znatelnému růstu v absolutních číslech při porovnání s dlouhodobým nehmotným majetkem.

Tabulka č. 7 Horizontální analýza aktiv Státní pokladny CSS v letech 2015-2018

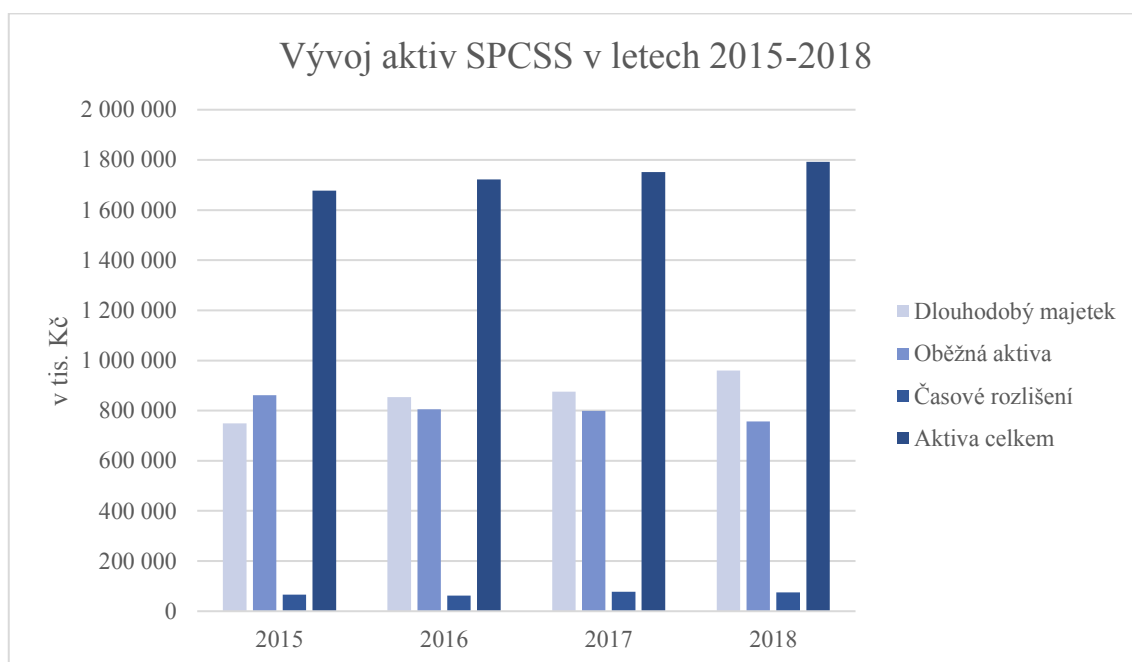
	2015-2016		2016-2017		2017-2018	
	absolutní změna	relativní změna	absolutní změna	relativní změna	absolutní změna	relativní změna
Dlouhodobý majetek	103 654	12,15%	22 074	2,52%	84 131	8,77%
DNM	-925	-23,41%	20 542	83,87%	-3 166	-14,85%
DHM	104 579	12,31%	1 532	0,18%	87 297	9,30%
Oběžná aktiva	-55 366	-6,87%	-6 672	-0,83%	-41 914	-5,53%
Zásoby	-1	-5,26%	49	72,06%	139	67,15%
Krátkodobé pohledávky	5 442	88,39%	-337	-5,79%	498	7,88%
Krátkodobý finanční majetek	-60 807	-7,60%	-6 384	-0,80%	-42 551	-5,67%
Časové rozlišení	-4 101	-6,58%	15 020	19,43%	-2 163	-2,88%
Aktiva celkem	44 187	2,57%	30 422	1,74%	40 054	2,24%

Zdroj: Výroční zprávy SPCSS, vlastní zpracování

Celkově dlouhodobý majetek v celém sledovaném období rostl s drobnými výkyvy o 12,31 % v roce 2016, pouze o 2,52 % v roce 2017 a o 8,77 % v roce 2018. Propad v růstu v roce 2016 byl způsoben právě dlouhodobým hmotným majetkem.

Oběžná aktiva v tomto období vykazují naprosto opačnou tendenci a stabilně klesají. I přesto, že se zde nachází jedna rostoucí položka v podobě zásob, je její vliv zcela miziví v rámci celkového objemu oběžných aktiv. K největšímu poklesu dochází u krátkodobého finančního majetku, podobně jako u dlouhodobého hmotného majetku dochází k největšímu poklesu v roce 2016 o 7,60 %, v roce 2017 přichází mírná stabilizace -0,80 a následně v roce 2018 nastává opět pokles o 5,67 %.

Graf č. 5: Vývoj aktiv SPCSS v letech 2015-2018

Zdroj: Výroční zprávy SPCSS, vlastní zpracování

Následující část kapitoly je věnována horizontální analýze pasiv SPCSS v letech 2015-2018. Základní kapitál společnosti ve výši 763 000 tis Kč, jež byl převeden při odštěpení SPCSS ze Státní tiskárny cenin, s.p. se v tomto období nezměnil (v rámci zakládací listiny je možné nakládat se základním kapitálem, ale minimální zůstatek je 200 000 tis. Kč). Podobně je tomu i v případě kapitálových fondů, kdy taktéž nedošlo k žádné změně během sledovaného období. Dle ekonomické teorie musí být zachována rovnováha mezi aktivy a pasivy v rozvaze, tedy i bilanční suma pasiv měla v tomto období rostoucí tendenci jako je tomu v případě analýzy aktiv.

Tabulka č. 8 Horizontální analýza pasiv Státní pokladny CSS v letech 2015-2018

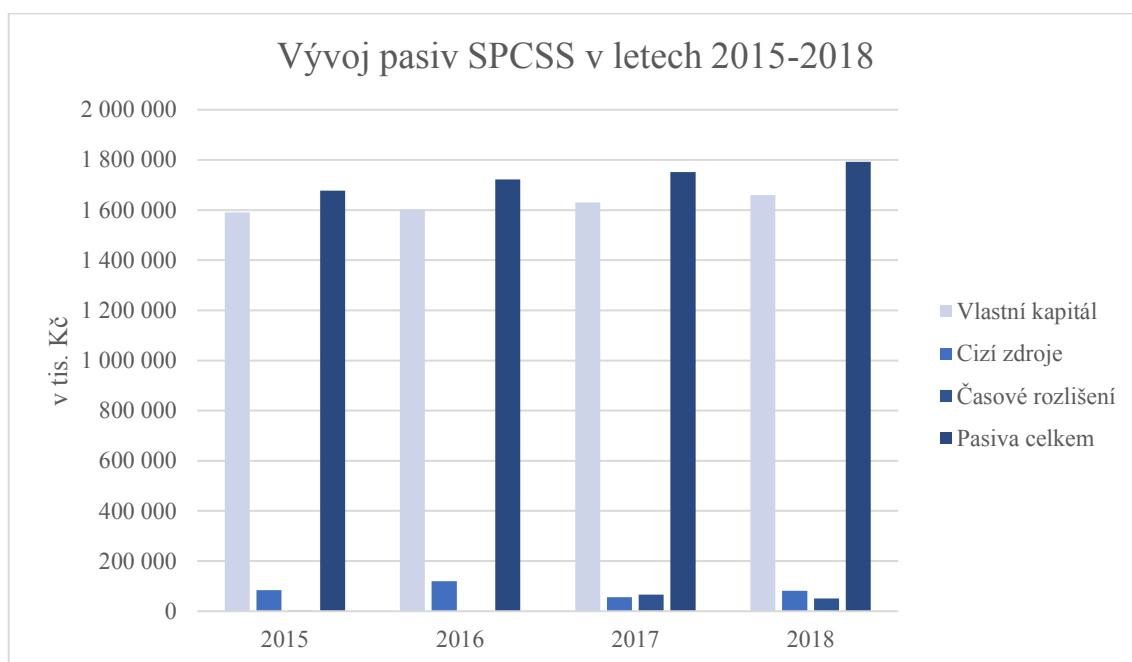
	2015-2016		2016-2017		2017-2018	
	absolutní změna	relativní změna	absolutní změna	relativní změna	absolutní změna	relativní změna
Vlastní kapitál	10 654	0,67%	28 308	1,74%	29 422	1,77%
Základní kapitál	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
Kapitálové fondy	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
Fondy ze zisku	359	0,46%	2 189	2,75%	2 998	3,63%
VH minulých let	2 630	100,00%	6 412	70,91%	25 556	73,87%
VH běžného účetního období	7 665	74,45%	19 707	65,69%	868	2,81%
Cizí zdroje	35 066	29,33%	-64 049	-115,37%	26 137	32,01%
Rezervy	2 574	70,87%	14 904	80,41%	-6 509	-54,12%
Dlouhodobé závazky	-122	-0,75%	-1 299	-8,70%	1 925	11,42%
Krátkodobé závazky	32 614	32,71%	-77 654	-352,20%	30 721	58,22%
Časové rozlišení	-1 533	-336,92%	66 163	99,32%	-15 505	-30,33%
Pasiva celkem	44 187	2,57%	30 422	1,74%	40 054	2,24%

Zdroj: Výroční zprávy SPCSS, vlastní zpracování

Hodnota vlastního kapitálu se v tomto období prakticky neměla. Meziroční růst byl v každém období do 2 %, i přesto ale tedy může hovořit i jistém zvětšení objemu vlastního kapitálu. Hodnota cizích zdrojů prošla v tomto období dynamičtější vývojem, v roce 2016 došlo k nárůstu o 29,33 %, následováno poklesem v roce 2017 o 115,37 % a opětovným růstem v roce 2018 o 32,01 %.

Ovšem v rámci zhodnocení pasiv celkem jsou tyto výkyvy zanedbatelné, jelikož v celkové objemu totiž dosahuje vlastní kapitál 1 659 263 tis. Kč v roce 2018, zatímco objem cizích zdrojů je pouze 81 655 tis Kč v roce 2018. Jedná se tedy o necelých 5 % celkového objemu pasiv.

Graf č. 6: Vývoj pasiv SPCSS v letech 2015-2018

Zdroj: Výroční zprávy SPCSS, vlastní zpracování

Vertikální analýza rozvahy

V rámci vertikální analýzy rozvahy se nejdříve podíváme na vertikální analýzu aktiv vybraných položek SPCSS v období od roku 2015 do roku 2018. Vertikální analýza rozvahy pomáhá určit, které položky rozvahy mají největší podíl na celkových aktivech a pasivech. Jako základna pro vertikální analýzu byla použita vždy celková hodnota aktiv a pasiv pro jednotlivé analýzy.

V rámci SPCSS z vertikální analýzy aktiv vyplývá, že v rámci celého sledovaného období je podíl stálých aktiv reprezentovaných dlouhodobým nehmotným majetkem a dlouhodobým hmotným majetkem relativně vyrovnaný. Dlouhodobý majetek i oběžná aktiva zastupují zhruba polovinu celkových aktiv společnosti.

Tabulka č. 9 Vertikální analýza aktiv Státní pokladny CSS v letech 2015-2018

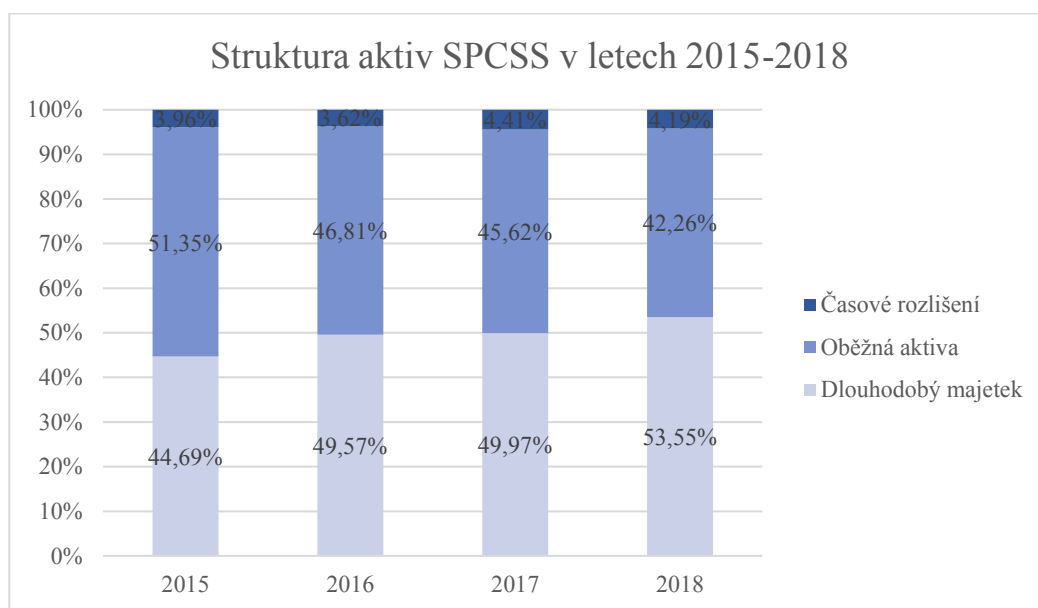
	2015	2016	2017	2018
Dlouhodobý majetek	44,69%	49,57%	49,97%	53,55%
DNM	0,29%	0,23%	1,40%	1,19%
DHM	44,40%	49,34%	48,57%	52,36%
Oběžná aktiva	51,35%	46,81%	45,62%	42,26%
Zásoby	0,00%	0,00%	0,00%	0,01%
Krátkodobé pohledávky	0,04%	0,36%	0,33%	0,35%
Krátkodobý finanční majetek	51,30%	46,45%	45,28%	41,90%
Časové rozlišení	3,96%	3,62%	4,41%	4,19%
Aktiva celkem	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

Zdroj: Výroční zprávy SPCSS, vlastní zpracování

Při detailnějším pohledu ovšem můžeme najít rozdíly ve vývoji rozložení aktiv. Dlouhodobý majetek ve sledovaném období vrostl ze 44,69 % v roce 2015 na 53,55 % v roce 2018. Tento nárůst byl ovlivněn především růstem podílu dlouhodobého hmotného majetku, jež na konci sledovaného období byl 52,36 %, zatímco dlouhodobý nehmotný majetek pouze 1,19 % z celkových aktiv.

Oběžná aktiva jsou potom tvořena převážně krátkodobým finančním majetkem, který zaznamenal pokles z 51,30 % v roce 2015 na 41,90 % v roce 2018. SPCSS v rámci aktiv prakticky nedisponuje se zásobami a krátkodobými pohledávkami, které během celého sledovaného období zastupují velmi malý podíl aktiv a ke konci sledovaného období mají dohromady hodnotu pouze 0,36 %.

Graf č. 7: Struktura aktiv SPCSS v letech 2015-2018

Zdroj: Výroční zprávy SPCSS, vlastní zpracování

Z vertikální analýzy pasiv poté vyplývá, že pasiva jsou tvořena z většiny vlastním kapitálem, který přesahuje hodnotu 90 % v celém sledovaném období. Rozložení pasiv je v rámci celého sledovaného období velmi stabilní.

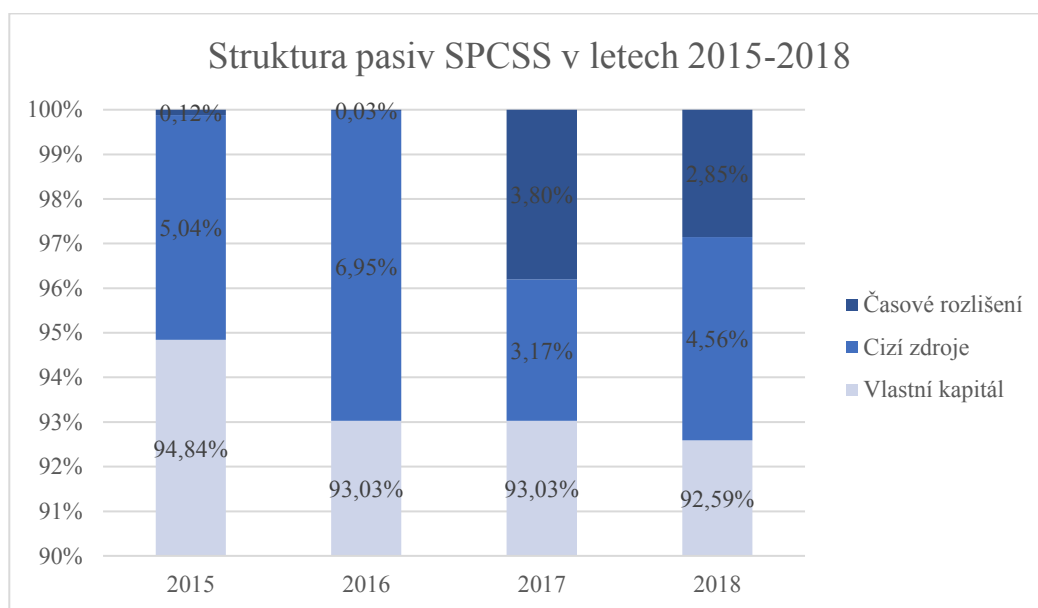
Tabulka č. 10 Vertikální analýza pasiv Státní pokladny CSS v letech 2015-2018

	2015	2016	2017	2018
Vlastní kapitál	94,84%	93,03%	93,03%	92,59%
Základní kapitál	45,49%	44,32%	43,55%	42,58%
Kapitálové fondy	44,61%	43,46%	42,71%	41,75%
Fondy ze zisku	4,59%	4,49%	4,54%	4,61%
VH minulých let	0,00%	0,15%	0,52%	1,93%
VH běžného účetního období	0,16%	0,60%	1,71%	1,72%
Cizí zdroje	5,04%	6,95%	3,17%	4,56%
Rezervy	0,06%	0,21%	1,06%	0,67%
Dlouhodobé závazky	0,98%	0,94%	0,85%	0,94%
Krátkodobé závazky	4,00%	5,79%	1,26%	2,94%
Časové rozlišení	0,12%	0,03%	3,80%	2,85%
Pasiva celkem	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

Zdroj: Výroční zprávy SPCSS, vlastní zpracování

Nejvýznamnějšími položkami jsou základní kapitál a kapitálové fondy, které jak již bylo ukázáno v horizontální analýze pasiv nemění svou absolutní hodnotu a v rámci vertikální analýzy pasiv tvořil základní kapitál 42,58 % a kapitálové fondy 41,75 % celkových pasiv ke konci sledovaného období.

Graf č. 8: Struktura pasiv SPCSS v letech 2015-2018

Zdroj: Výroční zprávy SPCSS, vlastní zpracování

Horizontální analýza výkazu zisků a ztrát

Tato část podkapitoly hodnotí tokové veličiny, jež mají vliv na výsledek hospodaření SPCSS.

Tržby za prodej výrobků a služeb spolu s tržbami za prodej zboží vzrůstaly v celém analyzovaném období. K největšímu nárůstu došlo v roce 2017 v případě tržeb za prodej výrobků a služeb se jednalo o 10,95 %, v případě tržeb za prodej zboží potom až 17,55 %. Tento nárůst ovšem nebyl zachován v následujícím roce, kdy v ani jednom případě nepřekročila relativní změna hodnotu 2 %. Tržby z prodeje vlastních služeb reflektují prodej výkonů centra sdílených služeb.

Osobní náklady taktéž vcelku stabilně rostly v roce 2016 o 16,36 %, resp. 13 920 tis. Kč, v roce 2017 o 20,96 %, což odpovídalo 22 571 tis. Kč a v roce 2018 o 19,01 %, což odpovídalo 25 266 tis. Kč. Tento nárůst odráží jak zvyšující se mzdové náklady, tak především nárůst počtu zaměstnanců. Kdy ke konci roku 2015 pracovalo pro SPCSS 102 zaměstnanců, ke konci sledovaného období to bylo již 175 zaměstnanců.

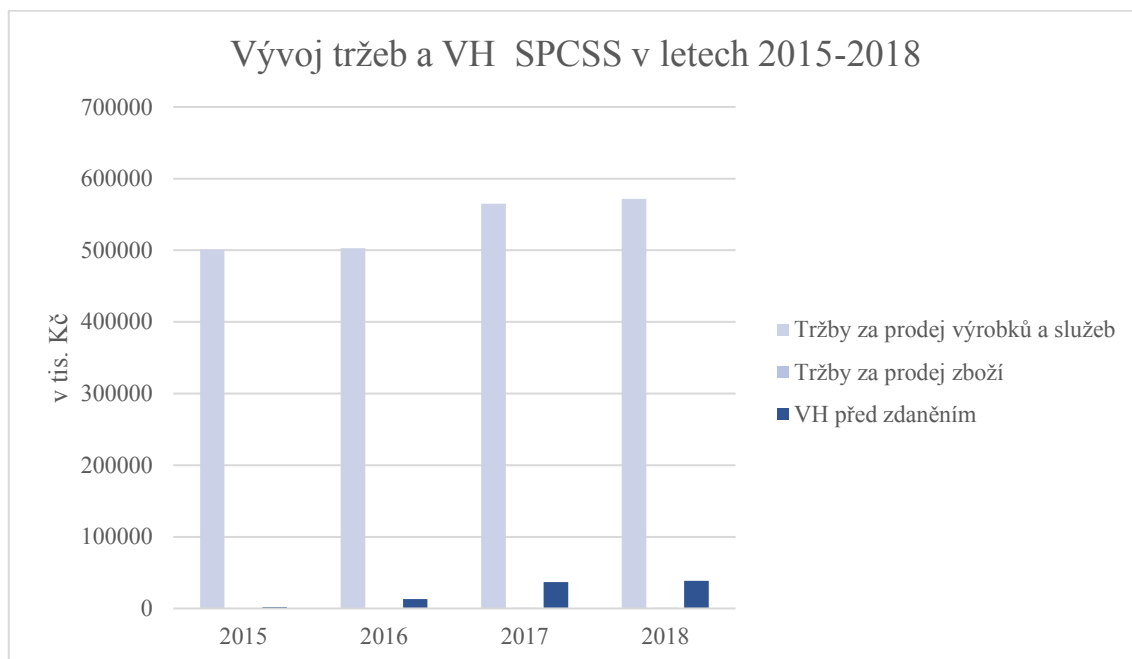
Tabulka č. 11 Horizontální analýza výkazu zisku a ztrát Státní pokladny CSS v letech 2015-2018

	2015-2016		2016-2017		2017-2018	
	absolutní změna	relativní změna	absolutní změna	relativní změna	absolutní změna	relativní změna
Tržby za prodej výrobků a služeb	1 733	0,34%	61 863	10,95%	6 982	1,22%
Tržby za prodej zboží	52	7,64%	145	17,55%	12	1,43%
Výkonová spotřeba	-35 910	-10,48%	-9 696	-2,91%	-9 765	-3,02%
Osobní náklady	13 920	16,36%	22 571	20,96%	25 266	19,01%
Ostatní provozní výnosy	325	92,33%	439	55,50%	-69	-9,56%
Ostatní provozní náklady	5 827	82,34%	11 543	61,99%	-15 990	-607,98%
Provozní VH	11 062	85,73%	23 557	64,61%	1 401	3,70%
Finanční VH	152	102,70%	90	37,82%	424	64,05%
VH za účetní období	7 665	74,45%	19 707	65,69%	868	2,81%
VH před zdaněním	11 214	85,92%	23 647	64,44%	1 825	4,74%

Zdroj: Výroční zprávy SPCSS, vlastní zpracování

Výsledek hospodaření má ve sledovaném období tendenci rostoucí. Je potřeba ovšem vzít na vědomí, že SPCSS bylo v roce 2015 vytvořeno. I přestože vzniklo oštěpením již od existujícího státního podniku Státní tiskárna cenin a převzalo zázemí (datová centra) a část služeb vykonávaných do té doby Státní tiskárnou cenin, bylo také portfolio SPCSS dále rozšiřováno a zaváděno do provozu. Relativní prudký nárůst výsledku hospodaření v letech 2016 a 2017, kdy se jednalo o 85,92 % a 64,44 %, zbrzdil vývoj v roce 2018, kdy byl meziroční nárůst pouze 4,74 %.

Graf č. 9: Vývoj tržeb a výsledek hospodaření SPCSS v letech 2015-2018

Zdroj: Výroční zprávy SPCSS, vlastní zpracování

3.2.2 Analýza rozdílových ukazatelů

Tato část práce se věnuje analýze rozdílových ukazatelů čistého pracovního kapitálu, čistých pohotovostních prostředků a čistého peněžního majetku a jejich vývoje v rámci sledovaného období.

Čistý pracovní kapitál

Vztah mezi oběžnými aktivy a krátkodobými pasivy ovlivňuje schopnost podniku dostát svým závazkům. Každý likvidní podnik musí mít dostatečnou výši čistého pracovního kapitálu (ČPK).

Hodnoty ČPK měly ve sledovaném období kolísavý charakter a maxima dosahoval ČPK v roce 2015 a následně potom v roce 2017. I přestože docházelo meziročně k výkyvům, dosahovalo ČPK vysokých hodnot.

Tabulka č. 12 Čistý pracovní kapitál Státní pokladny CSS v letech 2015-2018

	2015	2016	2017	2018
oběžná aktiva	861 270	805 904	799 232	757 318
krátkodobé závazky	67 088	99 702	22 048	52 769
Čistý pracovní kapitál	794 182	706 202	777 184	704 549
Podíl ČPK/OA	92,21%	87,63%	97,24%	93,03%

Zdroj: Výroční zprávy SPCSS, vlastní zpracování

ČPK je možné také posoudit pro zhodnocení krátkodobé stability podniku prostřednictvím podílu čistého pracovního kapitálu a oběžných aktiv. Doporučené hodnoty jsou v rozmezí 30-50 %. SPCSS v celém sledovaném období dosahuje hodnoty vyšší než 87 %, což svědčí o poměrně vysoké finanční stabilitě podniku v krátkém období.

Čisté pohotovostní prostředky

Čisté pohotovostní prostředky vyjadřují schopnost podniku splácet své závazky peněžními prostředky, které má v daném období k dispozici. Podobně jako u ČPK vykazuje podnik vysokou likviditu.

Tabulka č. 13 Čisté pohotovostní prostředky Státní pokladny CSS v letech 2015-2018

	2015	2016	2017	2018
krátkodobý finanční majetek	750 793	860 535	799 728	793 344
krátkodobé závazky	67 088	99 702	22 048	52 769
Čisté pohotovostní prostředky	683 705	760 833	777 680	740 575

Zdroj: Výroční zprávy SPCSS, vlastní zpracování

Čistý peněžní majetek

Čistý peněžní majetek je kompromisem mezi předchozími rozdílovými ukazateli. Na rozdíl od ČPK jsou z výsledku vyloučeny málo likvidní položky (zásoby a dlouhodobé pohledávky).

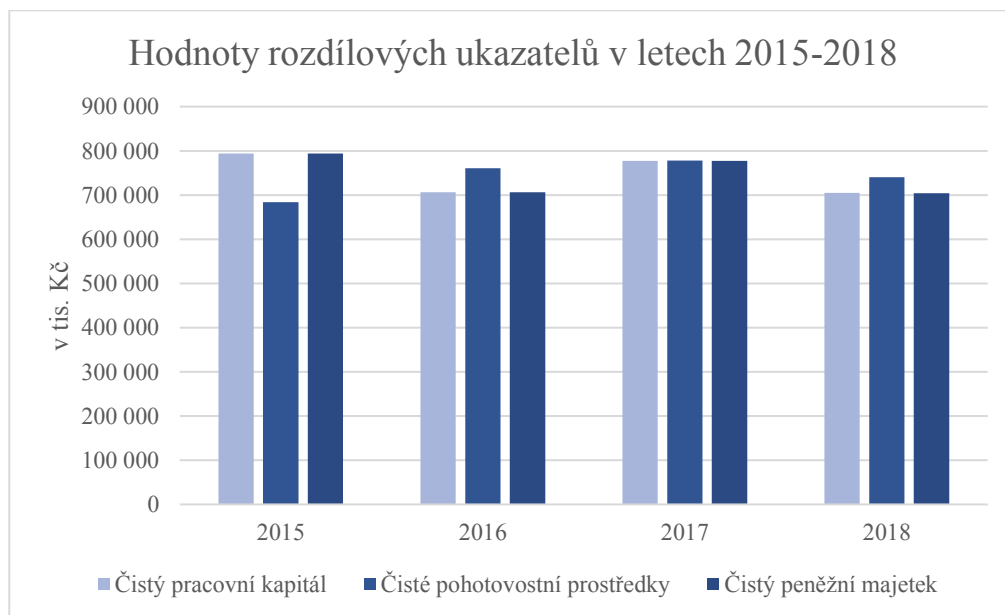
Tabulka č. 14 Čistý peněžní majetek Státní pokladny CSS v letech 2015-2018

	2015	2016	2017	2018
oběžná aktiva	861 270	805 904	799 232	757 318
zásoby	20	19	68	207
dlouhodobé pohledávky	0	0	0	0
krátkodobé závazky	67 088	99 702	22 048	52 769
Čistý peněžní majetek	794 162	706 183	777 116	704 342

Zdroj: Výroční zprávy SPCSS, vlastní zpracování

V tomto případě, kdy je zkoumaný podnik vysoce likvidní, není potřeba hledat všechny rozdílové ukazatele, na rozdíl od případů, kdy je množství peněz vázané v pohledávkách a čisté pohotovostní prostředky mohou být záporné i v případě likvidity podniku.

Graf č. 10: Hodnoty rozdílových ukazatelů SPCSS v letech 2015-2018

Zdroj: Výroční zprávy SPCSS, vlastní zpracování

3.2.3 Analýza poměrových ukazatelů

V této části práce je zpracována analýza vybraných poměrových ukazatelů.

Ukazatel rentability

Ukazatel rentability je možné vypočítat různými způsoby. V této práci byly pro výpočet rentability použity vzorce se ziskem před zdaněním pro výpočet rentability celkového kapitálu (ROA), rentability vlastního kapitálu (ROE) a rentability tržeb (ROS).

Doporučené hodnoty pro jednotlivé rentability jsou vyšší než 5 % u ROA, vyšší než 12 % u ROE a ROS přesahující 10 %. V rámci sledovaného období mají jednotlivé hodnoty tendenci směřovat k optimálním hodnotám, ovšem během tohoto období je ani zdaleka nedosahují. Hodnoty ROA a ROE jsou prakticky totožné a je to způsobeno skladbou celkových aktiv podniku, kdy vlastní kapitál dlouhodobě tvoří většinu celkových aktiv.

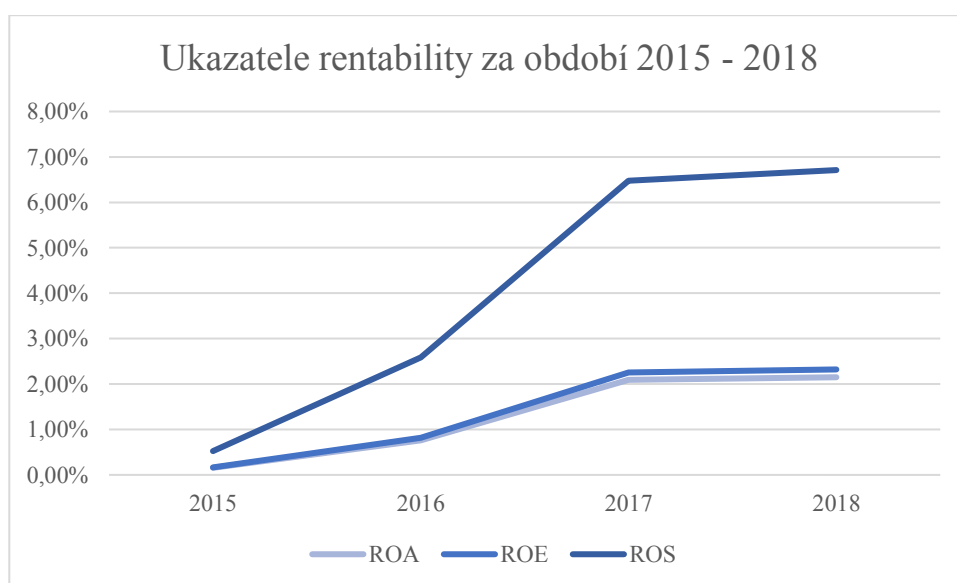
Tabulka č. 15 Ukazatele rentability Státní pokladny CSS v letech 2015-2018

	2015	2016	2017	2018
ROA	0,16%	0,76%	2,09%	2,15%
ROE	0,17%	0,81%	2,25%	2,32%
ROS	0,52%	2,59%	6,48%	6,71%
finanční páka	1,05	1,07	1,07	1,08

Zdroj: Výroční zprávy SPCSS, vlastní zpracování

Ukazatel rentability je ovlivněn charakterem státního podniku, kdy primárním účelem je poskytování služeb MFČR, a jeho složkám a dalším jednotkám veřejné správy. Hlavním předmětem na rozdíl od klasického podniku není maximalizace zisku. Je zde možné uplatnit stejnou logiku jako v případě spolupráce mateřské a dceřiné společnosti, což bývá u center sdílených služeb běžné. Centrum sdílených služeb potom poskytuje své služby za nižší ceny, než tržní podobně jako je tomu u vnitropodnikových transakcí. V tomto případě se jedná o vztah SPCSS s MFČR jako hlavním odběratelem služeb.

Graf č. 11: Ukazatel rentability SPCSS v letech 2015-2018

Zdroj: Výroční zprávy SPCSS, vlastní zpracování

Ukazatel likvidity

SPCSS není výrobním podnikem, je tedy hodnota její běžné a pohotové likvidity shodná. Likvidita vyjadřuje schopnost podniku okamžitě dostát svým závazkům, tedy kolikrát jsou pokryty krátkodobé závazky běžnými aktivy. Doporučená hodnota je v rozpětí 1,6 až 2,5, některé konzervativní strategie doporučují likviditu i vyšší než 2,5.

Tabulka č. 16 Ukazatele likvidity Státní pokladny CSS v letech 2015-2018

	2015	2016	2017	2018
Běžná likvidita	12,84	8,08	36,25	14,35
Rychlá likvidita	12,84	8,08	36,25	14,35
Okamžitá likvidita	11,19	8,63	36,27	15,03

Zdroj: Výroční zprávy SPCSS, vlastní zpracování

Vysoká likvidita vede za jinak nezměněných okolností, buď k nižším výnosům, nebo k vyšším nákladům. S ohledem na fakt, že se jedná o státní podnik, jehož primárním cílem není zisk, jako je tomu zpravidla u běžných podniků. V tomto případě vyplývá záporný efekt vysoké likvidity z vysokého poměru pasiv dlouhodobých ke krátkodobým. Zkoumaný podnik dosahuje ve všech bodech několikanásobně vyšší likviditu, než je doporučené rozpětí.

Ukazatel aktivity

V případě ukazatelů aktivity byl vybrán pouze ukazatel obratu aktiv, jakožto součást rentability aktiv a vlastního kapitálu. Ani v tomto ohledu nedosahuje SPCSS doporučených hodnot (tedy hodnot vyšších než 1). Efektivnost využívání celkových aktiv je tedy v tomto ohledu velmi nízká.

Tabulka č. 17 Ukazatele obratu aktiv Státní pokladny CSS v letech 2015-2018

	2015	2016	2017	2018
Obrat aktiv	0,30	0,29	0,32	0,32

Zdroj: Výroční zprávy SPCSS, vlastní zpracování

Ukazatel zadluženosti

Ukazatel zadluženosti reflektuje míru zadlužení podniku. Celková zadluženost a koeficient samofinancování by měly dohromady nabývat hodnotu 1. Ovšem v praxi musíme brát v úvahu také časové rozlišení.

Optimální doporučené financování je do 50 % z cizích zdrojů a zhruba v rozpětí od 50 do 70 % z vlastních zdrojů. V případě SPCSS se ukazatelé zadluženosti těmito hodnotám zcela vymykají a je prakticky kompletně kryto z vlastních zdrojů od svého vzniku v roce 2015. Tento fakt vyplývá především z právní formy podniku, z jejíž podstaty zkoumaný podnik nemůže využívat cizí zdroje financování.

Jako pozitivní v tomto ohledu je možno považovat koeficient úrokového krytí, jehož doporučená hodnota je vyšší než 3. V případě SPCSS je tato hodnota mnohanásobně převyšena.

Tabulka č. 18 Ukazatele zadluženosti Státní pokladny CSS v letech 2015-2018

	2015	2016	2017	2018
Celková zadluženost	0,05	0,07	0,03	0,05
Koeficient samofinancování	0,95	0,93	0,93	0,93
Koeficient úrokového krytí	-	-	-	7704,6

Zdroj: Výroční zprávy SPCSS, vlastní zpracování

4 Zhodnocení, návrhy a doporučení

Poslední kapitola je rozdělena do dvou částí. První část se věnuje zhodnocení výsledků analýzy činnosti a finanční analýzy, jež byly provedeny v předchozí kapitole. Druhá část se potom věnuje návrhům a doporučením vyvozených na základě analýzy a zhodnocení provedených v rámci praktické části této práce.

4.1 Zhodnocení činnosti a hospodaření Státní pokladny CSS

Zhodnocení činnosti Státní pokladny CSS

V posledním desetiletí prošly veřejné finance v České republice značným vývojem. Hlavní myšlenkou celého vývoje je vytvoření komplexního provázeného systému, díky němuž budou veřejné finance využívány efektivně. Podmínkou jsou informační systémy, které jsou vzájemně propojené, či přímo sjednocené. Významnou součástí spolehlivého a bezpečného provozu moderních informačních systémů jsou datová centra.

SPCSS převzalo při svém vzniku celé spektrum kompetencí spolu s datovým centrem od Státní tiskárny cenin, ale jak bylo popsáno v předchozí kapitole, SPCSS dále pokračovala v rozšiřování portfolia služeb, jež je schopné poskytovat, především subjektům navázaných na MFČR.

Základem poskytovaných služeb je provoz národního datového centra. Během tohoto roku by mělo být uvedeno druhé datové centrum v Zelenči. SPCSS tak bude moci nejen rozšířit kapacitu poskytovaných služeb, díky druhému datovému centru, jež je svou velikostí velmi podobný původnímu datovému centru na Vápence, ale také dojde k vyššímu zabezpečení služeb. Datové centra jsou geograficky vzdálena a během normálního provozu budou moci fungovat jako záloha v případě krizové situace.

Nejméně časově a personálně náročnou službou je housing, tedy umístění serverů v rámci bezpečného datového centra, což odpovídá právě volným kapacitám. Naopak největší zisk plyne ze služby „software jako služba“, jež je nejvíce náročná na rozsah poskytovaných služeb. Právě u této platformy je výhodné využít možnosti centra sdílených služeb a rozvíjet systémy, jež může využívat více zákazníků (zpravidla v rámci veřejné správy).

Provoz datového centra je stále hlavní službou, jež Státní pokladna CSS poskytuje. Především pro subjekty veřejné správy, které vyžadují vysoký stupeň

zabezpečení. Ovšem na základě rozboru portfolia služeb SPCSS se během své existence soustředilo na rozšiřování služeb a poskytování komplexních služeb od vývoje až po provozní podporu zákazníka. Jako centrum sdílených služeb může právě v tomto případě čerpat ze zkušeností v poskytování služeb subjektům veřejné správy s podobnými nároky na poskytované služby.

Zhodnocení hospodaření Státní pokladny CSS

Nejprve byla zhodnocena horizontální a vertikální analýza aktiv a pasiv.

Horizontální analýza rozvahy ukazuje stabilní vývoj, bez větších výkyvů. Od založení státního podniku odštěpením od Státní tiskárny cenin dochází k mírnému a stabilnímu růstu aktiv. Vlastní kapitál, ani kapitálové fondy nebyly dotčeny. Nakládáno bylo pouze s cizími zdroji a výsledky hospodaření, jež byly rostoucí po celou dobu.

Vertikální analýza rozvahy ukazuje podobně stabilní prostředí. Základem aktiv SPCSS je dlouhodobý hmotný majetek a krátkodobý finanční majetek. Horizontální analýza ukázala, že podnik nakládá převážně s cizími zdroji, které v rámci celkového objemu pasiv představují průměrně pouze 5 % v celém sledovaném období.

Státní pokladna CSS, jakožto státní podnik, má prvky konzervativního přístupu k financování, což znamená financování z vlastního kapitálu a minimální využití cizích zdrojů.

Tržby SPCSS byly rostoucí v celém sledovaném období. V posledním sledovaném roce ovšem došlo k zpomalení růstu, který byl v tomto roce minimální.

Analýza rozdílových ukazatelů při všech aplikovaných metodách prokázala vysokou likviditu a v rámci krátkého období i vysokou finanční stabilitu.

V rámci celého období byly hodnoty rentability dlouhodobě podprůměrné. Alespoň tyto podprůměrné hodnoty během celého období vykazovaly mírný nárůst, a tedy pozitivní vývoj. Nízké hodnoty rentability ovšem svědčí o nedostatečném využití kapacity podniku

Vysoká likvidita je ovlivněna vysokým poměrem pasiv dlouhodobých ke krátkodobým, přičemž dlouhodobá pasiva tvoří dlouhodobě více než 90 % z celkových pasiv.

V souladu s fungováním státního podniku a absence úvěrů, je zadluženost státního podniku prakticky neexistující

Jako problémové oblasti jsou identifikovány:

- Vysoké hodnoty ukazatelů likvidity
- Nízké hodnoty rentability – celkového kapitálu, vlastního kapitálu i tržeb

4.2 Návrhy a doporučení činností a hospodaření Státní pokladny CSS

Návrhy a doporučení k činnosti Státní pokladny CSS

Hlavním koordinátorem v oblasti informačních a komunikačních technologií je Ministerstvo vnitra ČR. S vytvořením nového datového centra se nabízí možnost spolupráce s Ministerstvem vnitra na rozvoji eGovernment Cloudu. eGovernment Cloud dle připravovaného projektu bude potřebovat a využívat služeb datových center jak soukromých, tak i státních s nejvyšším zabezpečením.

Ministerstvo vnitra dlouhodobě postrádalo koncepci, či strategický plán pro rozvoj a provozování bezpečných datových center.

Výsledkem bylo využití pouze části datového centra, část kapacit zůstává nevyužita také z důvodů nedostatečné koordinace ze strany Ministerstva vnitra. Kapacity mohly být využívány dalšími subjekty veřejné správy. Je ovšem důležité poznamenat, že jako nově vznikající státní podnik, nebylo SPCSS schopno konkurovat komerčním cenám, jelikož se cena služeb odvíjela od aktuální obsazenosti.

Aktuálně služby SPCSS mohou využít také organizace soukromého sektoru, nejsou ovšem primárním odběratelem služeb. V rámci posílení využití kapacit datových center a tím posílení konkurenceschopnosti, by bylo výhodné zaměřit své služby i mimo veřejný sektor v případě, že nedojde k zapojení se do nových projektů Ministerstva vnitra ČR.

Státní pokladna CSS se také jako bezpečné datové centrum musí věnovat kybernetické bezpečnosti a zajištění vlastních služeb. V posledních letech je v provozu v rámci služeb SPCSS Centrum kybernetické bezpečnosti, jež poskytuje služby, jak stávajícím zákazníkům centra sdílených služeb, tak i individuální konzultace. V tomto ohledu vzniká prostor pro státní podnik rozšiřovat tuto službu, díky své blízké spolupráci s Ministerstvem financí a dalšími složkami veřejné správy, na které by mohla být jedinečně zacílena.

V neposlední řadě se potom nabízí prostor pro rozvoj ve spolupráci s ministerstvem financí. Již před vznikem SPCSS pracovalo ministerstvo financí na vytvoření Integrovaného informačního systému Státní pokladny. Od roku 2015 se SPCSS podílelo na dílčí podpoře pro tento systém a jeho fungování a je v plánu převod dalších kompetencí, což vytváří prostor pro SPCSS k rozšíření portfolia služeb.

Návrhy a doporučení k hospodaření Státní pokladny CSS

Zhodnocení finanční analýzy zohledňovalo charakter podniku, tedy že se jedná o státní podnik, jež má specifické postavení v rámci fungování. Není tedy pravidlem klást nejvyšší důraz na ziskovost podniku, ale na veřejnou službu, jež poskytuje. V tomto případě se navíc jedná o prvek kritické informační infrastruktury.

V souladu s doporučeními pro směřování činností podniku, je i výsledkem finanční analýzy nízká rentabilita. Částečně pozitivním faktem je, že rentabilita podniku, a tedy i hospodářský výsledek není záporný, ovšem v rámci sledování cíle posílení efektivity fungování podniků, je nezbytné zvýšit využití datových center, především s ohledem na vybudování druhého datového centra. Druhé datové centrum je výhodou v rámci poskytovaných služeb, ovšem s ohledem na využití dostupných kapacit, bude situace opačná, což by opět mohlo mít vliv na cenu služeb, podobně jako tomu bylo v období po vzniku SPCSS.

5 Závěr

Cílem této diplomové práce bylo zhodnocení činnosti a analýza hospodaření státního podniku Státní pokladna Centrum sdílených služeb. Práce zkoumala aktivity státního podniku v letech 2015–2018. V této práci bylo čerpáno z odborné literatury a účetních výkazů zkoumaného státního podniku. Pro zhodnocení finanční situace podniku byla použita celá řada nástrojů finanční analýzy, za účelem naplnění dílčího cíle analýzy hospodaření SPCSS.

Tato diplomová práce byla rozdělena do tří částí. První teoretická část se věnovala zasazení SPCSS v rámci veřejného sektoru a správy veřejných financí, dále konceptu center sdílených služeb a datových center a v neposlední řadě samotné finanční analýze. Druhá část obsahovalo praktickou část práce, jež byla rozčleněna do dvou tematických bloků, dle dílčích cílů, charakteristice a zhodnocení činností SPCSS a následná finanční analýza SPCSS. Poslední část je standardně věnována zhodnocení praktické části.

V rámci první části cíle zhodnocení činnosti jsou výsledky smíšené. SPCSS během své existence od roku 2015 rozšiřuje portfolio svých služeb, jejichž základem je datové centrum a zanedlouho přibude druhé. Kvalita služeb je na vysoké úrovni, ovšem samotné využití kapacit nedosahuje maxima. Primárním zákazníkem je zřizovatel MFČR a SPCSS je aktuálně nezbytné pro provoz IISSP.

V rámci finanční analýzy vykazuje tento státní podnik velmi nízkou výkonost. Rentabilita SPCSS je prakticky neexistující. Ovšem v rámci celého sledovaného období dosáhl podnik vždy zisk, nebyl by tento podnik konkurenceschopným na otevřeném trhu, v případě, že by neplnil svou funkci pro MFČR a další složky veřejné správy.

Seznam použité literatury

Odborná kniha

DVOŘÁČEK, J. a TYLL, L. *Outsourcing a offshoring podnikatelských činností*. Praha: C. H. Beck, 2010. 978-80-7400-010-2.

FUCHS K., TULEJA P.: *Základy ekonomie*. Praha: Ekopress, 2003, ISBN: 80-86119-94-7

HAMERNÍKOVÁ, B., MAATYOVÁ, A, a kol. *Veřejné finance*. 3.vyd. Praha: ASPI, 2007. ISBN 978-80-357-301-0

JANIŠOVÁ, D. a KŘIVÁNEK, M. *Velká kniha o řízení firmy: [praktické postupy pro úspěšný rozvoj]*. 1. vyd. Praha: Grada, 2013, 394 s. ISBN 978-80-247-4337-0.

KISLINGEROVÁ, E. a HNILICA, J. 2005. Finanční analýza - krok za krokem. Praha: C. H. Beck, 2005. str. 137. ISBN 80-7179-321-3.

KISLINGEROVÁ, Eva. 2004. Manažerské finance. Praha: C. H. Beck, 2004. ISBN 80-7179-802-9.

KNÁPKOVÁ, A., PAVELKOVÁ, D. Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady. Praha: Grada, 2010. Prosperita firmy. ISBN 9788024733494.

LUKÁŠOVÁ, K. *Centra sdílených služeb v oblasti řízení lidských zdrojů*. Praha: Univerzita Karlova, 2007. Bakalářská práce.

MAATYOVÁ, A., F. OCHRAVA a kol. *Veřejné finance v teorii a praxi*. Praha: Grada Publishing, 2015. 206 s. ISBN 978-80-247-5561-8

MRKVIČKA, Josef a KOLÁŘ, Pavel. 2006. Finanční analýza. Praha: ASPI, 2006. str. 228. ISBN 80-7357-219-2.

OCHRANA, F., PAVEL, J., VÍTEK, L., a kol. *Veřejný sektor a veřejné finance: Financování nepodnikatelských a podnikatelských aktivit*. 1.vyd. Praha: Grada Publishing, 2010 ISBN 978-80-247-3228

Otrusínová, M., Kubíčková, D: Finanční hospodaření municipálních účetních jednotek – po novele zákona o účetnictví. 1. vydání, Praha: C.H. Beck, 2011, str.8,31; ISBN 978-80-7400-342-4.

POSPÍŠL, R., ŽUPAN P. *Ekonomika veřejných rozpočtů*. Praha: Professional Publishing, 2019. 264 s. ISBN 978-80-88260-32-5.

RŮČKOVÁ, P. Finanční analýza. Praha: GRADA, 2010. 139 s. ISBN 978-80-247-3308-1.

RŮČKOVÁ, P., ROUBÍČKOVÁ, M. Finanční management. Praha: Grada Publishing a.s., 2012. ISBN 9788024780375.

SEDLÁČEK, J. Finanční analýza podniku. Brno: Computer Press, 2009. 154 s. ISBN 978-80-251-1830-6

SEDLÁČEK, J. Účetní data v rukou manažera. Praha: Computer Press, 2001. 220 s. ISBN 80-7226-140-1.

STEJSKAL, J., H. KUVÍKOVÁ, B. MIKUŠOVÁ MERIČKOVÁ a V. LINHARTOVÁ. *Teorie a praxe veřejných služeb*. Praha: Wolters Kluwer, 2017. 2B0 s. ISBN 978-80.7552-726-4.

STIGLITZ, J. E., ROSENGARD J. K. *Economics of the public sector*. 4th ed. New York: W. W. Norton & Company, 2015. 923 p. ISBN 978-0-393-93709-L.

WANG, S., WANG, H. *Critical succes Factors for Shared Services: A Research Agenda*. NEDSI, 2011

ŽÁK, Č. *Státní pokladna*. Praha: Vysoká škola ekonomická v Praze, 2011. Diplomová práce.

Elektronické dokumenty a ostatní

AGUIRRE, D., COUNTO, V., NEILSON G. *PWC Strategy: Shared Services: Managment Fad or Real Value* [Online] 2007. [14.4.2020]
<https://www.strategyand.pwc.com/gx/en/reports/shared-services-management-fad-or-real-value.pdf>

Bezpečná datová centra. SPCSS. [online]. 2020 [14.4.2020]
<https://www.spcss.cz/sluzby/bezpecna-datova-centra/>

Centrum kybernetické bezpečnosti. SPCSS. [online]. 2020 [14.4.2020]
<https://www.spcss.cz/sluzby/ckb/>

COUNT, C.. *Shared Services Centers*. [Online] 20. Prosinec 2012. [14.4.2020]
<http://carolinacounts.unc.edu/assets/files/protected/SSC%20Handbook%20Master%20ver%204.1.pdf>.

Datové centrum (Data Centre). In: *ManagementMania.com [online]. Wilmington (DE) 2011-2020, 01.10.2017 [14.04.2020]*. <https://managementmania.com/cs/datove-centrum-data-centre>

ITBIZ. Jsou datacentra s TIER certifikací opravdu bezpečnější? Itbiz.cz [online]. 2014 [14.4.2020]. Dostupné z: <http://www.itbiz.cz/clanky/jsou-datacentra-s-tier-certifikaci-opravdu-bezpecnejsi>

OVERBY, S. CIO. *Outsourcing Definition and Solutions*. [Online] CIO, 9. Březen 2007. [14.4.2020.] <http://www.cio.com/article/2439495/outsourcing/outsourcing-definition-and-solutions.html>.

PaaS (Platform as a Service). In: *ManagementMania.com [online]. Wilmington (DE) 2011-2020, 27.11.2015 [17.04.2020]*. Dostupné z: <https://managementmania.com/cs/platform-as-a-service>

PŘIBYL J. Základní parametry tříd serveroven a datových center TIER [online]. 2008 [14.4.2020]. Dostupné z: <http://docplayer.cz/6764409-Zakladni-parametry-trid-serveroven-a-datovych-center-tier.html>

SaaS (Software as a Service). In: *ManagementMania.com [online]. Wilmington (DE) 2011-2020, 09.01.2019 [17.04.2020]*. Dostupné z: <https://managementmania.com/cs/software-as-a-service>

Služby PaaS. SPCSS. [online]. 2020 [14.4.2020] <https://www.spcss.cz/sluzby/paas/>

Služby SaaS. SPCSS. [online]. 2020 [14.4.2020] <http://www.spcss.cz/sluzby/saas/>

Státní pokladna. *Integrovaný informační systém*. Statnipokladna.cz [online]. 2011 [14.4.2020] <https://www.statnipokladna.cz/cs/o-statni-pokladne/integrovaný-informacni-system-statni-pok>

Systém státní pokladny České republiky (Vize), eStat.cz [online] 2007 [14.4.2020]
www.estat.cz/share/download/eStat_system_statni_pokladny.pdf

ŠTALMACH, P. *Státní pokladna a platební styk*. Cevroinstitut [online] 2008 [14.4.2020] http://www.cevroinstitut.cz/upload/file/studie/Projekt_statni_pokladny_a_platebni_styk_final.pdf

TIA-942.org. *TIA-942 Data Center Certification | Tier Level*. [Online]. 2020 [14.4.2020] http://www.tia-942.org/content/162/289/About_Data_Centers.

Usnesení vlády č. 169/2005

Výroční zpráva 2015. Praha. Státní pokladna Centrum sdílených služeb, s.p. 2015. 59 s. [14.4.2020] http://www.spcss.cz/wp-content/uploads/2018/06/vz_spcss_2015_final_www_optim.pdf

Výroční zpráva 2016. Praha. Státní pokladna Centrum sdílených služeb, s.p. 2016. 62 s. [14.4.2020] http://www.spcss.cz/wp-content/uploads/2018/06/vz_spcss_2016_final_www_optim.pdf

Výroční zpráva 2017. Praha. Státní pokladna Centrum sdílených služeb, s.p. 2017. 62 s. [14.4.2020] <https://www.spcss.cz/wp-content/uploads/2018/08/SPCSS-2017-Vyrocnizprava.pdf>

Výroční zpráva 2018. Praha. Státní pokladna Centrum sdílených služeb, s.p. 2018. 63 s. [14.4.2020] <https://www.spcss.cz/wp-content/uploads/2019/06/SPCSS-VZ-2018.pdf>

WEISL, H. *Představení služeb DC SPCSS*. Státní pokladna Centrum sdílených služeb. [online]. 2018 [14.4.2020] http://www.cacio.cz/Frontend/Webroot/uploads/files/2016/01/predstaveni_sluzeb_dc_spcss16.pdf

Zákon č. 181/2014 Sb. o kybernetické bezpečnosti

Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení

Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví

Seznam zkratek

CKB	Centrum kybernetické bezpečnosti
CSS	Centrum sdílených služeb
ČNB	Česká národní banka
ČPK	Čistý provozní kapitál
ČPP	Čisté pohotovostní prostředky
ČR	Česká republika
DHM	Dlouhodobý hmotný majetek
DNM	Dlouhodobý nehmotný majetek
EU	Evropská unie
HDP	Hrubý domácí produkt
IaaS	Infrastructure as a service
ICT	Informační a komunikační technologie
IISPP	Integrovaný informační systém státní pokladny
MFČR	Ministerstvo financí České republiky
NDC	Národní datové centrum
OA	Obrat aktiv
OSS	Organizační složka státu
PaaS	Platform as a service
ROA	Rentabilita celkového kapitálu
ROE	Rentabilita vlastního kapitálu
ROS	Rentabilita tržeb
SaaS	Software as a service
SP	Státní pokladna
SPCSS	Státní pokladna Centrum sdílených služeb

Prohlašuji, že

- jsem byl(a) seznámen(a) s tím, že na mou diplomovou (bakalářskou) práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- беру на ведоми, že odevzdáním diplomové (bakalářské) práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- беру на ведоми, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, diplomovou (bakalářskou) práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že diplomová (bakalářská) práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o diplomové (bakalářské) práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, diplomovou (bakalářskou) práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 14.5.2020

Karolína Karáňková

.....
jméno a příjmení studenta

Seznam příloh

Příloha 1_Vybrané položky rozvahy Státní pokladny CSS v letech 2015–2018

Příloha 2_Vybrané položky výkazu zisku a ztrát Státní pokladny CSS v letech 2015-2018

Příloha 1 Vybrané položky rozvahy Státní pokladny CSS
v letech 2015–2018

	2015	2016	2017	2018
Dlouhodobý majetek	749 697	853 351	875 425	959 556
DNM	4 876	3 951	24 493	21 327
DHM	744 821	849 400	850 932	938 229
Oběžná aktiva	861 270	805 904	799 232	757 318
Zásoby	20	19	68	207
Krátkodobé pohledávky	715	6 157	5 820	6 318
Krátkodobý finanční majetek	860 535	799 728	793 344	750 793
Časové rozlišení	66 401	62 300	77 320	75 157
Aktiva celkem	1 677 368	1 721 555	1 751 977	1 792 031
Vlastní kapitál	1 590 879	1 601 533	1 629 841	1 659 263
Základní kapitál	763 000	763 000	763 000	763 000
Kapitálové fondy	748 253	748 253	748 253	748 253
Fondy ze zisku	76 996	77 355	79 544	82 542
VH minulých let	0	2 630	9 042	34 598
VH běžného účetního období	2 630	10 295	30 002	30 870
Cizí zdroje	84 501	119 567	55 518	81 655
Rezervy	1 058	3 632	18 536	12 027
Dlouhodobé závazky	16 355	16 233	14 934	16 859
Krátkodobé závazky	67 088	99 702	22 048	52 769
Časové rozlišení	1 988	455	66 618	51 113
Pasiva celkem	1 677 368	1 721 555	1 751 977	1 792 031

Příloha 2 Vybrané položky výkazu zisku a ztrát Státní pokladny CSS v letech 2015-2018

	2015	2016	2017	2018
Tržby za prodej výrobků a služeb	501 184	502 917	564 780	571 762
Tržby za prodej zboží	629	681	826	838
Výkonová spotřeba	378 685	342 775	333 079	323 314
Osobní náklady	71 171	85 091	107 662	132 928
Ostatní provozní výnosy	27	352	791	722
Ostatní provozní náklady	1 250	7 077	18 620	2 630
Provozní VH	1 841	12 903	36 460	37 861
Finanční VH	-4	148	238	662
VH za účetní období	2 630	10 295	30 002	30 870
VH před zdaněním	1 837	13 051	36 698	38 523